

**BESTEMMINGSPLAN
HALLUM - ROTONDE LJOUWERTERDYK**

Vastgesteld
19 april 2012

**Bestemmingsplan Hallum -
Ronde Ljouwerterdyk**

Code 101602 / 19-04-12

TOELICHTING

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING	1
1. 1. Aanleiding	1
1. 2. Ligging plangebied	1
1. 3. Planologische regeling	2
1. 4. Leeswijzer	2
2. BESCHRIJVING VAN HET INITIATIEF	3
2. 1. Huidige situatie	3
2. 2. Voorgenomen verkeersingrepen N357	4
2. 3. Beschrijving initiatief	4
2. 4. Ruimtelijke inpasbaarheid	5
3. BELEIDSKADER	7
3. 1. Provinciaal beleid	7
3. 2. Gemeentelijk beleid	7
4. OMGEVINGSASPECTEN	9
4. 1. Milieuzonering	9
4. 2. Wegverkeerslawaaï	9
4. 3. Water	9
4. 4. Bodem	10
4. 5. Archeologie	10
4. 6. Ecologie	11
4. 7. Externe veiligheid	12
4. 8. Luchtkwaliteit	12
4. 9. Kabels en leidingen	13
5. PLANUITGANGSPUNTEN	14
6. JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING	15
6. 1. Algemeen	15
6. 2. Bestemmingen	15
7. UITVOERBAARHEID	17
7. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	17
7. 2. Economische uitvoerbaarheid	17
8. OVERLEG EN INSPRAAK	19

1. INLEIDING

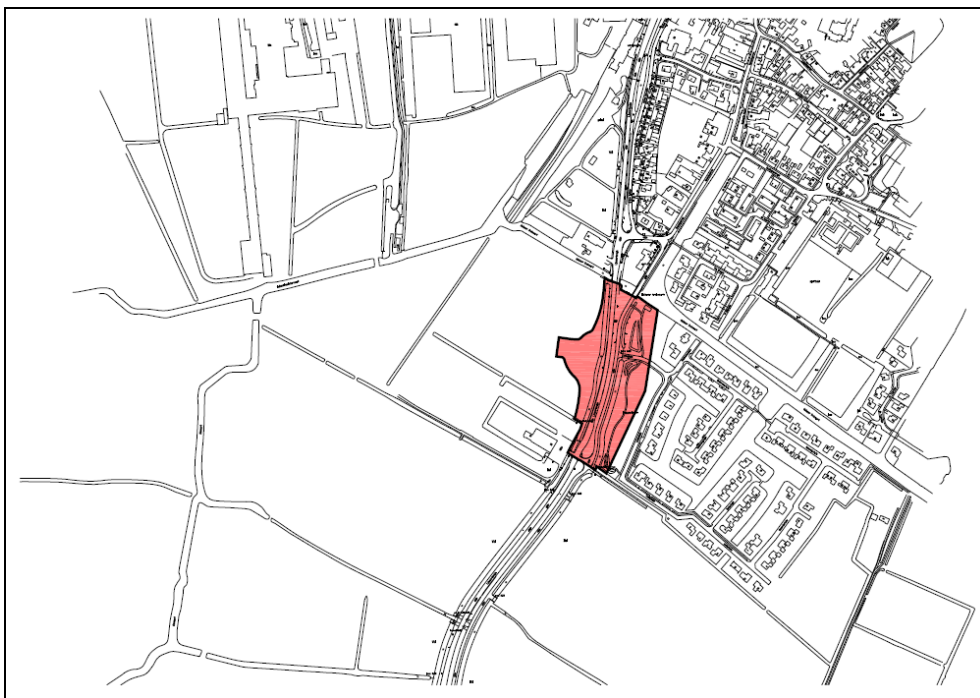
1. 1. Aanleiding

De gemeente Ferwerderadiel en de provincie Fryslân zijn voornemens de verkeersproblematiek op de Ljouwerterdyk (N357) aan te pakken. In het traject liggen verschillende onveilige en/of onoverzichtelijke kruispunten. Tevens is het landbouwverkeer een aandachtspunt. De aanpak van de verschillende knelpunten wordt gefaseerd uitgevoerd. Een van de eerste projecten is een nieuwe rotonde, waarop de meest zuidelijke woonwijk (Oer de Feart) van Hallum wordt ontsloten. Daarnaast wordt de parallelweg van de N357 aangepast. Deze weg wordt voor een gedeelte aangepast naar een fietspad en deels wordt het fietsverkeer via een nieuw fietspad gescheiden van het overige verkeer. Omdat bij de aanleg van de rotonde het tracé van de Ljouwerterdyk zal wijzigen, kan de rotonde niet op basis van het vigerende bestemmingsplan aangelegd worden.

Daarnaast zijn er plannen voor een nieuwe ontsluitingsweg voor de bedrijven aan de Doniaweg. Dit bedrijventerrein ligt aan de westzijde van Hallum. Door de aanwezigheid van enkele beschuit-, koek- en wafelbakkerijen heeft dit terrein zich sterk ontwikkeld. De ontsluiting vindt plaats over de Doniaweg, welke in het dorp aansluit op de provinciale weg N357 (Ljouwerterdyk). Dit veroorzaakt hinder voor de woningen aan de Doniaweg. Er wordt daarom gekeken naar een nieuwe ontsluitingsweg voor deze bedrijven. De plannen voor deze nieuwe weg zijn nog niet voldoende concreet om juridisch-planologisch vastgelegd te worden. Het is echter wel aannemelijk dat, als er daadwerkelijk een nieuwe ontsluitingsweg komt, deze op de nieuwe rotonde wordt aangesloten. Er wordt daarom in dit bestemmingsplan al wel een reservering hiervoor opgenomen. Als de plannen voor de nieuwe ontsluitingsweg concreet zijn, wordt hier een aparte ruimtelijke procedure voor doorlopen.

1. 2. Ligging plangebied

In dit bestemmingsplan wordt enkel de rotonde mogelijk gemaakt en een deel van de omliggende infrastructuur. Het plangebied ligt ten zuidwesten van Hallum, ten hoogte van de aansluiting van de woonstraat Luniastate. De begrenzing is afgestemd op de vigerende bestemmingen en op het ontwerp voor het tracé. De ligging van het plangebied is gevisualiseerd in figuur 1.

Figuur 1. De ligging van het plangebied

1. 3. Planologische regeling

De onderhavige gronden worden momenteel juridisch-planologisch geregeld in het bestemmingsplan *Buitengebied 2000*, dat is vastgesteld op 21 september 2000 en goedgekeurd op 23 april 2001 en in het bestemmingsplan *Grote dorpen*, dat is vastgesteld op 19 november 2009. Momenteel ligt op het westelijke deel van het plangebied de bestemming “Agrarisch gebied” (bestemmingsplan Buitengebied). Het huidige tracé van de Ljouwerterdyk heeft de bestemming “Verkeer” (bestemmingsplan Grote dorpen) en “Verkeersdoeleinden (klasse C)” (bestemmingsplan Buitengebied). Door het plangebied loopt een gasleiding die voorzien is van een planologische regeling. De rotonde kan niet binnen de bestemming “Agrarisch gebied” gerealiseerd worden, ook valt de rotonde deels in de bestemming “Groen” (bestemmingsplan Grote dorpen). Mede om deze reden is het voorliggende bestemmingsplan opgesteld.

1. 4. Leeswijzer

Na deze inleiding worden in hoofdstuk 2 de huidige en de gewenste situatie in het plangebied beschreven. Hoofdstuk 3 bevat een weergave van relevant provinciaal en gemeentelijk beleid. De omgevingsaspecten; waarmee rekening moet worden gehouden, zijn in hoofdstuk 4 beschreven. In hoofdstuk 5 worden de planuitgangspunten genoemd. Vervolgens wordt in hoofdstuk 6 juridische planbeschrijving uiteengezet. Tenslotte wordt in hoofdstuk 7 ingegaan op de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid van de ontwikkeling.

2. BESCHRIJVING VAN HET INITIATIEF

2. 1. Huidige situatie

Het plangebied betreft een deel van de Ljouwerterdyk (N357). Ook de naastgelegen parallelweg maakt deel uit van het plangebied. De N357 loopt van Leeuwarden naar Holwerd en is een belangrijke ontsluitingsroute voor noord Fryslân.

Aan de westzijde van het plangebied liggen gronden die agrarisch worden gebruikt. Direct ten zuidwesten is een agrarisch bedrijf gevestigd. Tegenover dit bedrijf is een aansluiting van de Ljouwerterdyk op de parallelweg aanwezig. Deze aansluiting is uitsluitend bedoeld voor landbouwverkeer dat vanaf de parallelweg de westelijk gelegen agrarische percelen wil bereiken en mag niet door verkeer vanaf de Ljouwerterdyk gebruikt worden. Aan de oostzijde ligt een brede groenvoorziening. Een luchtfoto van de huidige situatie is weergegeven in figuur 2.

Figuur 2. De globale ligging van het plangebied (bron: Bing Maps)

Het meest zuidelijke woongebied van Hallum (Oer de Feart) wordt momenteel ontsloten vanaf de parallelweg. Een deel van het verkeer rijdt via de parallelweg naar de kruising van de Muonnebuorren met de Ljouwerterdyk. Daarnaast wordt de aansluiting van de Zuidermiedweg op de N357 gebruikt. Beide kruisingen zijn niet veilig en onoverzichtelijk. Bovendien mengt het doorgaande verkeer op de ventweg zich met fietsers en landbouwverkeer.

2. 2. Voorgenomen verkeersingrepen N357

Om de verkeerssituatie te verbeteren, worden de volgende ingrepen gedaan:

- opheffen kruising Zuidermiedweg met N357 en aansluiting Ljouwerterdyk 18. Dit zorgt tevens voor het tegengaan van sluipverkeer op de Zuidermiedweg;
- scheiden landbouwverkeer en langzaam (fiets)verkeer op de parallelweg van de N357;
- het weren van landbouwverkeer op de kruising van de Muonnebuorren met de N357;
- realisatie rotonde voor directe aansluiting Oer de Feart op N357.

In de toekomst worden ook de kruisingen van de Doniaweg en de Offingaweg met de N357 aangepast. Tevens worden momenteel de mogelijkheden van een nieuwe ontsluitingsweg van het industrieterrein aan de Doniaweg onderzocht. Hiervoor zijn op dit moment nog geen concrete plannen. Wel is er een ruimtelijke reservering voor eventuele aansluiting van deze nieuwe weg op de rotonde opgenomen (zie paragraaf 2.3).

2. 3. Beschrijving initiatief

Het initiatief stelt de aanleg van een rotonde in de Ljouwerterdyk voor. Dit is ter hoogte van de aansluiting van het zuidelijke woongebied van Hallum op de parallelweg. Hierbij wordt de gehele verkeerssituatie ter plaatse herzien. De rotonde vormt een directe aansluiting van het woongebied "Oer de Feart" op de Ljouwerterdyk (N357).

Verder wordt aan de westkant van de Ljouwerterdyk een parallelweg vanaf de westelijke aansluiting van de rotonde naar het perceel van het agrarisch bedrijf aangelegd. Deze aansluiting is bedoeld voor het landbouwverkeer dat momenteel de Ljouwerterdyk ter hoogte van het agrarisch bedrijf kruist. De huidige aansluiting van de parallelweg op de Ljouwerterdyk (tegenover het agrarisch bedrijf) komt na de aanleg van deze uitrit te vervallen. Hiermee vervalt ook de directe aansluiting van de Zuidermiedweg op de Ljouwerterdyk.

Het pad dat momenteel door de groenvoorziening loopt, blijft gehandhaafd. Er wordt een nieuw fietspad aangelegd. Hiermee wordt het landbouwverkeer van het fietsverkeer gescheiden. Hoe het nieuwe fietspad komt te liggen en of deze precies het huidige tracé van de parallelweg volgt, is nu nog niet bekend. De parallelweg richting de Muonnebuorren wordt voor het doorgaand gemotoriseerd verkeer afgesloten. Hiermee wordt het doorgaande verkeer zoveel mogelijk via de N357 geleid. Figuur 3 geeft het ontwerp van het toekomstige tracé weer.

Figuur 3. Ontwerp rotonde geprojecteerd op een luchtfoto

De ontwikkeling draagt bij aan de verkeerveiligheid ter plaatse. Landbouwverkeer maakt gebruik van de parallelwegen en de rotonde, zodat het de Ljouwerterdyk niet langer kruist. De parallelweg aan de noordoostzijde wordt hierbij ontzien van het autoverkeer van en naar de zuidelijke woonwijk. In de nabije toekomst wordt ook de Doniaweg ontzien van vrachtverkeer en wordt doorgaand verkeer verminderd.

De rotonde fungeert verder als verkeersremmer. Ook voor fietsverkeer ontstaat er een veiligere situatie, aangezien zij niet langer de parallelweg hoeven te delen met auto- en landbouwverkeer.

In een latere fase wordt waarschijnlijk het bedrijventerrein Doniaweg op de rotonde aangesloten. Hiervoor is aan de westkant alvast een reservering opgenomen. Hier takt tevens de nieuwe ontsluiting van het agrarische bedrijf aan de Ljouwerterdyk aan. De precieze ligging van de nieuwe ontsluitingsweg is nog niet bekend en wordt via een aparte procedure mogelijk gemaakt.

2. 4. Ruimtelijke inpasbaarheid

De rotonde wordt aangelegd in een bestaande hoofdweg. Deze heeft een relatief groot ruimtebeslag op de omgeving. De aanleg van de rotonde vindt voornamelijk plaats op agrarische grond. Als gevolg van de ontwikkeling wordt een kavelsloot gedempt. Ter compensatie wordt rondom de toekomstige verkeersstructuur een nieuwe kavelsloot aangelegd.

De rotonde wordt niet op het hart van het huidige tracé gelegd, maar komt iets westelijker te liggen.

Hierdoor komt de weg niet dicht bij het woongebied te liggen en kan de bestaande parallelweg gehandhaafd blijven. De bestaande wegenstructuur sluit hierdoor naadloos aan op het ontwerp. Uitgangspunt voor de ligging van het toekomstige tracé is ook het handhaven van de bestaande gasleiding ten oosten van de Ljouwerterdyk.

De aanleg van de rotonde betreft een beperkte ontwikkeling die het karakter van het landschap niet zal aantasten. De aanleg van de nieuwe ontsluiting van het bedrijventerrein Doniaweg op de rotonde wordt in een andere ruimtelijke procedure mogelijk gemaakt. Hierbij wordt ook een ruimtelijke afweging gemaakt.

3. BELEIDSKADER

3. 1. Provinciaal beleid

Streekplan Fryslân 2007

Het provinciaal beleid van de provincie Fryslân is opgenomen in het Streekplan Fryslân "Om de kwaliteit fan de romte", vastgesteld op 13 december 2006. Hierin staan de ruimtelijke kaders waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Het streekplan geeft de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van Fryslân aan voor de komende tien tot vijftien jaar.

In het Streekplan wordt een optimale bereikbaarheid als doel gesteld. Hierbij staan een zorgvuldige ruimtelijke inpassing en veiligheidsaspecten centraal. Verbeteringen in de infrastructuur zijn primair gericht op het oplossen van verkeerskundige knelpunten. De ontwikkelingen in het plangebied dragen hier aan bij. Het Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan regelt de afstemming tussen het verkeerssysteem en de verplaatsingsbehoeften.

Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan 2006

In het Provinciaal Verkeer- en vervoerplan (PVVP) "Fryslân feilig foarút" wordt het provinciaal beleid op het gebied van bereikbaarheid, mobiliteit en veiligheid verwoord. De provincie stelt hierin als hoofddoel het realiseren van een duurzaam verkeer- en vervoersysteem in Fryslân.

In het PVVP zijn verkeersveiligheid en bereikbaarheid van voorzieningen belangrijke beleidsuitgangspunten. In het PVVP wordt het verkeersonveilige kruispunt van de N357 en de Doniaweg, alsmede de voorzieningen voor landbouwverkeer, specifiek genoemd als verkeersknelpunt waaraan speciale aandacht wordt geschonken.

Vanwege de gevolgen van wegen voor het leefmilieu en landschap vraagt de inpassing van infrastructuur om meer aandacht. Bij de landschappelijke inpassing van wegen wordt rekening gehouden met de landschappelijke kwaliteit zoals beschreven in het Streekplan. Hierbij kan worden gedacht aan de blijvende herkenbaarheid van verschillende landschapstypen, het in stand houden van belangrijke landschappelijke kenmerken en het benutten van het landschap als inspiratiebron.

De ontwikkelingen in het plangebied zijn in overeenstemming met het PVVP.

3. 2. Gemeentelijk beleid

Gemeente Ferwerderadiel Structuurvisie (2002)

De gemeente Ferwerderadiel heeft met de structuurvisie een ruimtelijk beleidskader geformuleerd waaraan ruimtelijke ontwikkelingen dienen te worden getoetst. Centraal in de visie staat de ambitie om de identiteit en de ruimtelijke kwaliteit van Ferwerderadiel te behouden en te versterken.

De ontwikkeling van de rotonde draagt hier in directe (qua verkeersveiligheid) en indirecte mate (het beter bereikbaar maken van het bedrijventerrein en de toekomstige uitbreiding daarvan) aan bij.

De identiteit van Ferwerderadiel wordt gekenmerkt door ruimte, rust, cultuurhistorie en natuur. Het behoud hiervan wil echter niet zeggen dat er niets meer hoeft en kan gebeuren in Ferwerderadiel. Door de herinrichting van een bestaande weg wordt geen afbreuk gedaan aan de genoemde kenmerken. Bij de uitwerking van dit bestemmingsplan zal rekening worden gehouden met het behoud en de mogelijke versterking van aanwezige waarden in de omgeving.

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan

Op 8 juli 2010 heeft de gemeenteraad het *Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan* (GVVP) vastgesteld. In het GVVP geeft de gemeente een afstemming met het provinciale beleid op het gebied van verkeer en vervoer. In het GVVP is een aantal concrete maatregelen opgenomen, waaronder de opwaardering van de N357 als geheel en specifiek de ontwikkeling die in dit bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt. De opwaardering van de N357 heeft effecten op het gemeentelijk wegennet als geheel, die vragen om aanpassingen hierin. De rotonde is ingepast in de totale visie voor de gewenste wegenstructuur in de gemeente.

Een nieuwe ontsluiting van het industrieterrein, en de achterliggende regio, kan via de rotonde gerealiseerd worden. Het kruispunt van de N357 met de Doniaweg wordt hierdoor veiliger. Voor het dorp Hallum wordt de verkeersoverlast door vrachtverkeer in de woonomgeving verminderd. De ontsluiting van de wijk Hallum oer de Feart en ook de fietsverbinding naar Hallum worden verbeterd.

Het landbouwverkeer vanuit Stiens kan bij de rotonde van de parallelweg op de hoofdrijbaan geleid worden zodat dit niet meer door het dorp Hallum hoeft. Verder is in de gemeente is een goede dwarsverbinding gewenst. Deze dwarsverbinding (via Marrum en Burdaard) zal wel in relatie de rotonde ontwikkeld moeten worden. Verder wordt de sluiproute over de Zuidermiedweg minder aantrekkelijk gemaakt door het opheffen van de aansluiting op de Ljouwerterdyk. Deze ingreep is voorwaardelijk voor de aanleg van de rotonde.

4. OMGEVINGSASPECTEN

4. 1. Milieuzonering

Ten behoeve van de milieuzonering rond bedrijven, is door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) het systeem "*Bedrijven en milieuzonering*" ontwikkeld, in de vorm van een bedrijvenlijst waarin de bedrijven zijn gecategoriseerd op hun milieueffecten. Het doel van dit systeem is het waarborgen van een goede ruimtelijke ordening door richtlijnafstanden aan te houden tussen belastende en gevoelige functies.

Dit bestemmingsplan maakt de aanleg van een rotonde in een bestaand wegtracé mogelijk. De milieuzonering rondom een weg wordt geregeld in de *Wet geluidhinder*.

4. 2. Wegverkeerslawaaï

In de *Wet geluidhinder* (Wgh) is bepaald dat elke weg in principe een zone heeft waar aandacht aan geluidhinder moet worden besteed. Daarbij onderscheidt de Wgh geluidsgevoelige functies enerzijds en niet-geluidsgevoelige functies anderzijds. Woningen en sommige maatschappelijke functies zijn geluidsgevoelig. Bij de bestemmingsplanprocedure dient door middel van akoestisch onderzoek aangetoond te worden dat op de gevels van geluidsgevoelige bebouwing wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Op de Ljouwerterdyk (N357) geldt een maximumsnelheid van 80 km/uur. Er zijn geen plannen dit te wijzigen. Binnen de geluidszone van de N357 zijn diverse woningen aanwezig. Voor geen van deze woningen is een hogere waarde vastgesteld. Er is dan ook geen sprake van te saneren woningen.

In het kader van diverse aanpassingen aan de N357 tussen Stiens en Hallum is onderzocht of er sprake is van een reconstructie in de zin van de Wgh. Hier is sprake van als de ontwikkeling leidt tot een toename van de geluidsbelasting van tenminste 2 dB. Het onderzoek is opgenomen in bijlage 1. Geconcludeerd is dat voor geen van de woningen binnen de geluidszone van de N357 sprake is van een toename van meer dan 1 dB. De fysieke aanpassing van de N357 heeft dan ook geen gevolgen in het kader van de *Wet geluidhinder* en dit aspect levert voor het bestemmingsplan geen belemmeringen op.

4. 3. Water

Vanwege het grotere belang van het water in de ruimtelijke ordening, wordt van waterschappen een vroege en intensieve betrokkenheid bij het opstellen van ruimtelijke plannen verwacht. Bovendien is de watertoets een verplicht onderdeel in de bestemmingsplanprocedure geworden.

De voorgestelde ontwikkeling heeft invloed op de waterbergende capaciteit van het gebied, vanwege de toename van het verharde oppervlak. Bovendien wordt er voor de aanleg van de rotonde een kavelsloot gedempt.

Wetterskip Fryslân hanteert als uitgangspunt dat de toename van verhard oppervlak voor 10% gecompenseerd wordt in vorm van nieuw aan te leggen oppervlaktewater in hetzelfde peilgebied. Te dempen sloten moeten geheel gecompenseerd worden. De toename van het verhard oppervlak in is in dit plan circa 930 m² (huidige situatie 2230 m², toekomstige situatie 3660 m²). Het deel van de kavelsloot dat gedempt wordt heeft een oppervlakte van 1040 m². De totale compensatie bedraagt dus 1133 m². Dit wordt gecompenseerd door rond de rotonde wadi's en greppels te realiseren met een minimale oppervlakte van 1133 m². Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de benodigde compensatie.

Verder zal worden voorkomen dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen en wordt rekening gehouden met voldoende drooglegging. Ook zal voor de ingreep een Waterwetvergunning worden aangevraagd.

In het kader van het vooroverleg is dit bestemmingsplan aan Wetterskip Fryslân voorgelegd voor een wateradvies. Dit advies is als bijlage opgenomen.

4. 4. Bodem

Het uitgangspunt wat betreft de bodem in het plangebied is, dat de kwaliteit ervan zodanig dient te zijn dat er geen risico's zijn voor de volksgezondheid. Ter plaatse van het huidige tracé van de N357 zal de bestemming niet wijzigen. Verder is sprake van agrarische grond. In de toekomst zal het plangebied niet fungeren als verblijfsgebied voor mensen. Het is niet aannemelijk dat er als gevolg van de ontwikkeling risico's voor de volksgezondheid op zullen treden. Een bodemonderzoek is derhalve niet noodzakelijk. Wel geldt als uitgangspunt dat als gevolg van de ontwikkeling, de bodem niet vervuild mag raken. Bij de inrichting zal hier rekening mee gehouden worden.

4. 5. Archeologie

In 1992 is het Europees Verdrag van Malta ondertekend door een groot aantal EU-landen, waaronder ook Nederland. Het doel hiervan is het veiligstellen van het (Europese) archeologisch erfgoed. Ter implementatie van het Verdrag van Malta is op 1 september 2007 de *Wet op de archeologische monumentenzorg* in werking getreden. Deze wet regelt onder andere dat er in het proces van ruimtelijke ordening tijdig rekening gehouden wordt met de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden.

De Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) van de provincie Fryslân geeft een globaal inzicht in de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden. Hieruit blijkt dat zich mogelijk resten uit de periode midden-bronstijd tot vroege middeleeuwen in de bodem bevinden. De provincie raad aan om bij ingrepen van meer dan 500 m² een archeologisch onderzoek uit te voeren. Omdat de ontwikkeling grotere bodemingrepen tot gevolg heeft is een inventariserend archeologisch onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is opgenomen in bijlage 2.

Het onderzoek wijst uit dat de bodemopbouw binnen het plangebied bestaat uit een verstoorde laag op getijdenafzettingen. In het plangebied zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen aangetroffen. Voor het plangebied wordt dan ook geen archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen. Indien bij de uitvoering van het bestemmingsplan toch archeologische resten worden aangetroffen, dient dit direct te worden gemeld bij de provinciaal archeoloog. Het aspect archeologie legt geen beperkingen op dit bestemmingsplan.

4. 6. Ecologie

In het bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met het beleid en de wetgeving ten aanzien van de natuurbescherming. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen *gebiedsbescherming* en *soortenbescherming*. Uitgangspunt is dat met beide geen strijdigheid ontstaat. In het kader van de gehele tracéwijziging van de N357, tussen Stiens en Hallum is een natuurtoets uitgevoerd. Hierin is onderzocht of de ontwikkeling negatieve effecten op eventueel aanwezige beschermde gebied of soorten heeft. Dit onderzoek is opgenomen in bijlage 3.

Gebiedsbescherming

De Westerdobbe ligt op ruim 2 kilometer ten noorden van het plangebied. Dit gebied is aangewezen als Natura 2000-gebied en als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur. De aanpassing van het tracé van de N357 zal echter geen significante effecten op de natuurwaarden van de Waddenzee hebben. De ontwikkeling is zodanig beperkt dat er geen strijdigheden met de *Natuurbeschermingswet 1998* voordoen.

Soortenbescherming

De bescherming van soorten is vastgelegd in de *Flora- en faunawet*. Hierin zijn bepalingen opgenomen van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze wet is een aantal planten- en diersoorten aangewezen die licht, middelzwaar of zwaar beschermd zijn. Voor licht beschermde soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke projecten. Voor middelzwaar beschermde soorten geldt alleen een vrijstelling wanneer de beoogde werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een door LNV goedgekeurde gedragscode. Voor zwaar beschermde soorten dient bij ruimtelijke ingrepen ontheffing te worden aangevraagd. Behalve de *Flora- en faunawet* is ook de Rode Lijst van belang, waarop zeldzame en bedreigde soorten zijn opgenomen.

Aan de hand van het onderzoek wordt geconcludeerd dat in het onderzoeksgebied, naast een aantal vogels, enkele algemeen voorkomende beschermde soorten voorkomen. Ook kunnen op of rondom het onderzoeks-tracé enkele soorten vleermuizen worden verwacht.

Voor alle beschermde inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de *Flora- en faunawet* een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. In de praktijk betekent dit dat storende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen uitgevoerd mogen worden.

Voor de algemeen beschermde soorten geldt dat ze niet ontheffingsplichtig zijn, mits de zorgplicht in acht wordt gehouden. Met betrekking tot vleermuizen wordt niet verwacht dat belangrijke vliegroutes, foerageergebieden of verblijfplaatsen verstoord worden.

In het kader van de zorgplicht moeten vóór het dempen van de sloten de vissen en amfibieën weggevangen en elders uitgezet te worden. Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, levert het aspect ecologie geen belemmeringen voor de ontwikkeling op.

4. 7. Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen als vuurwerk, lpg en munitie over weg, water en spoor en door buisleidingen. In het kader van het aspect externe veiligheid is de risicokaart van de provincie Fryslân geraadpleegd.

Door het plangebied loopt een gasleiding van de Gasunie. Direct ten noorden van de rotonde sluit hierop een andere gasleiding aan. Momenteel loopt de gasleiding direct langs de weg. De beoogde aansluiting op de parallelweg kruist de leiding, de beoogde rotonde ligt ernaast. De gasleiding heeft geen plaatsgebonden risicocontour. In het bestemmingsplan is een beschermende regeling opgenomen. Dit houdt in dat voor alle ingrepen in de bodem (zoals het uitvoeren van graafwerkzaamheden en het aanbrengen van diepwortelende beplanting) een omgevingsvergunning nodig is. Aangezien er al overleg is geweest met de Gasunie over de gasleiding en de diepte bekend is, is een uitzondering opgenomen voor de aanleg van de rotonde. Als deze aangelegd wordt, is het aanvragen van een omgevingsvergunning niet aan de orde.

Omdat de weg geen (beperkt) kwetsbaar object is en de aanleg van de rotonde geen gevolgen heeft voor het aantal mensen dat zich in de nabijheid van de leiding bevindt, is het uitvoeren van een groepsrisicoanalyse niet noodzakelijk. De Ljouwerterdyk is geen aangewezen route voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Daarnaast kan gesteld worden dat met dit bestemmingsplan de aanpassing van de weg beoogd wordt. Dit heeft geen toename van het aantal verkeersbewegingen en dus het aantal mensen tot gevolg. Het aspect externe veiligheid vormt voor de voorgestane ontwikkelingen geen beperkingen en aanvullend onderzoek kan achterwege blijven.

4. 8. Luchtkwaliteit

Een onderdeel van de *Wet milieubeheer* betreft luchtkwaliteit. De wet is enerzijds bedoeld om de negatieve effecten op de volksgezondheid aan te pakken, als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging. Anderzijds heeft de wet tot doel mogelijkheden te creëren voor ruimtelijke ontwikkeling, ondanks overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit.

De *Wet milieubeheer* voorziet onder meer in een gebiedsgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Luchtkwaliteitseisen vormen onder de *Wet milieubeheer* geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkeling als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde of;
- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt of;
- een project “niet in betekenende mate” bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

Het plangebied is gelegen in een agrarisch gebied met relatief weinig woningen en wegen. Er kan daarom vanuit gegaan worden dat de situatie van de luchtkwaliteit in de huidige situatie voldoet aan de normen. De wijziging van het tracé heeft op zichzelf geen verkeersaantrekkende werking. Het project leidt dan ook per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. De uitvoering van dit bestemmingsplan heeft geen overschrijding van de grenswaarden voor luchtkwaliteit tot gevolg. Er bestaan van het aspect luchtkwaliteit dan ook geen belemmeringen voor het plan.

4. 9. Kabels en leidingen

Door het plangebied loopt een gasleiding van de Gasunie. Deze heeft direct noordelijk van de beoogde rotonde een aftakking richting het oosten. De leiding is in het vigerende bestemmingsplan voorzien van een planologische regeling. Deze houdt in dat voor bepaalde ingrepen in de bodem een omgevingsvergunning noodzakelijk is. Deze kan verkregen worden na overleg met de leidingbeheerder.

De planologische regeling is in dit bestemmingsplan overgenomen. Voor de ontwikkeling betekent dit dat voorafgaand de werkzaamheden advies ingewonnen moet worden bij de leidingbeheerder. Bij de werkzaamheden wordt verder rekening gehouden met de aanwezigheid van de leiding.

5. PLANUITGANGSPUNTEN

Omdat de Ljouwerterdyk een provinciale weg is, wordt de ontwikkeling uitgewerkt door de provincie Fryslân. De gemeente Ferwerderadiel heeft aangegeven medewerking te willen verlenen aan de ontwikkeling. In de voorgaande hoofdstukken is de ontwikkeling beschreven en getoetst aan de relevante beleidsuitgangspunten en de omgevingsaspecten. Hieruit komen een aantal uitgangspunten voor het plan.

Algemene uitgangspunten

Het belangrijkste uitgangspunt voor dit bestemmingsplan is het mogelijk maken van de tracéwijziging, waaronder de aanleg van de rotonde, in de Ljouwerterdyk ten zuiden van Hallum. De gronden die primair voor de verkeersfunctie gebruikt gaan worden, krijgen een verkeersbestemming. De groenvoorziening behoudt de groenbestemming, zodat een afschermd groene zone tussen de N357 en het woongebied gewaarborgd is. Binnen deze groenzone zijn fiets- en wandelpaden toegestaan. Hierdoor is er nog enige flexibiliteit ten aanzien van de ligging van het nieuwe fietspad.

Uitgangspunten vanuit het beleid

De ontwikkeling wordt specifiek in het provinciaal beleid beschreven als een gewenste ontwikkeling in het kader van het oplossen van een verkeersknelpunt. Bij het ontwikkelen van de infrastructuur wordt gevraagd om een goede landschappelijke inpassing. Aangezien er sprake is van een bestaande weg die wordt opgewaardeerd, wordt het karakter van het landschap niet aangetast als gevolg van de ontwikkeling. Bij de uitwerking van het bestemmingsplan wordt rekening gehouden met de kenmerken van het landschap.

Uitgangspunten vanuit de omgevingsaspecten

Uit een toets aan de omgevingsaspecten is gebleken dat de ontwikkeling niet strijdig is met de sectorale wetgeving en in beginsel uitvoerbaar is. Wel worden vanuit de omgevingsaspecten enkele voorwaarden gesteld. Voor het bestemmingsplan is het van belang dat voldoende watercompensatie in het plangebied gerealiseerd kan worden. Hierom worden de nieuwe kavelsloten bestemd als water.

6. JURIDISCHE PLANBESCHRIJVING

6. 1. Algemeen

Het bestemmingsplan voldoet aan alle vereisten die zijn opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) 2008. De SVBP maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld. De SVBP 2008 is toegespitst op de regels die voorschrijven hoe bestemmingsplannen conform de Wro en het Bro moeten worden gemaakt. De SVBP geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. De regels van dit bestemmingsplan zijn opgesteld conform deze standaarden. Het bestemmingsplan voldoet bovendien al aan de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) die per 1 oktober 2010 in werking treedt.

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden in het plangebied. De juridische regeling is vervat in een verbeelding en bijbehorende regels. Op de verbeelding zijn de verschillende bestemmingen vastgelegd, in de regels (per bestemming) de bouw- en gebruiksmogelijkheden.

6. 2. Bestemmingen

Groen

De groenvoorziening ten oosten van de N357 valt onder de bestemming "Groen". Deze bestemming is afgestemd op de vigerende bestemming. De gronden blijven vrij van doorgaande verkeersroutes. Wel is de mogelijkheid opgenomen om fietspaden binnen de gronden met deze bestemming te realiseren.

Verkeer

Het nieuwe tracé van de N357 is bestemd als "Verkeer". Binnen de bestemming zijn wegen en fietspaden mogelijk, alsmede groenvoorzieningen, sloten en eventuele verkeersaanduidingen. Ook de ontsluitingsweg naar het agrarisch bedrijf aan te zuidwestzijde van het plangebied is binnen de bestemming "Verkeer" geregeld.

Water

De nieuwe kavelsloten vallen onder de bestemming "Water". Binnen deze bestemming zijn waterlopen, oevers en groenvoorzieningen mogelijk.

Leiding - Gas

De gasleiding die door het plangebied loopt wordt beschermd door de dubbelbestemming "Leiding - Gas". Deze dubbelbestemming is van kracht op een zone van 4 meter aan weersijden van de gasleiding.

Veel grondbewerkingen binnen deze zone kunnen pas uitgevoerd worden na het verkrijgen van een omgevingsvergunning. Hiervoor dient advies ingewonnen te worden bij het leidingbeheer.

7. UITVOERBAARHEID

Bij de uitvoering van een plan kan in zijn algemeenheid onderscheid worden gemaakt tussen de maatschappelijke uitvoerbaarheid en de economische uitvoerbaarheid. Bij het eerste gaat het er om hoe de verwezenlijking door de maatschappij (overheid en burgers samen) wordt gedragen. Bij de tweede gaat het om de kosten en andere economische aspecten die met de verwezenlijking van het plan samenhangen.

7. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het bestemmingsplan doorloopt de in de *Wet ruimtelijke ordening* (Wro) opgenomen procedure. Op basis van de Inspraakverordening is inspraak verleend op het voorontwerpbestemmingsplan. Er zijn een aantal inspraakreacties ingediend. Het bestemmingsplan is naar aanleiding van deze reacties aangepast. Alleen de toelichting is naar aanleiding van de reacties gewijzigd.

Het voorontwerp van dit bestemmingsplan is in het kader van artikel 3.1.1 Bro aan de betrokken overleginstanties gezonden. De resultaten hiervan zijn in dit bestemmingsplan verwerkt.

Daarnaast is ambtshalve een regeling voor fietspaden binnen de groenbestemming toegevoegd. De plangrens aan de oostkant is eveneens wat uitgebreid zodat er nog enige flexibiliteit in de inrichting van dit gebied is.

Vervolgens wordt het ontwerpbestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage aangeboden voor zienswijzen (artikel 3.8 Wro). Tijdens deze periode bestaat de mogelijkheid voor het indienen van zienswijzen door een ieder.

7. 2. Economische uitvoerbaarheid

Ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is het van belang te weten of het bestemmingsplan economisch uitvoerbaar is. De economische uitvoerbaarheid wordt enerzijds bepaald door de exploitatie van het plan (financiële haalbaarheid) en anderzijds door de wijze van kostenverhaal van de gemeente (grondexploitatie).

Ten aanzien van de financiële haalbaarheid kan worden opgemerkt dat de ontwikkeling een provinciaal initiatief is, waarbij de gemeente een sterk belang heeft, daar de rotonde de mogelijkheid biedt voor de aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg richting bedrijventerrein Doniaweg. Hierom zal de gemeente een financiële bijdrage aan het project leveren. Hierover zijn afspraken gemaakt. De provincie heeft in haar uitvoeringsprogramma rekening gehouden met de ontwikkeling. Aangenomen mag worden dat voldoende financiële middelen beschikbaar zijn om de ontwikkeling tot uitvoering te brengen. Hiermee is de economische uitvoerbaarheid van het plan voldoende gewaarborgd.

Opgemerkt kan worden dat het opstellen van een exploitatieplan, zoals bedoeld in artikel 6.12 Wro, niet noodzakelijk is, aangezien er geen sprake is van een bouwplan volgens het Bro. Om die reden wordt bij het vaststellen van dit bestemmingsplan door de gemeenteraad afgeweken van de verplichting tot het opstellen van een dergelijk plan.

8. OVERLEG EN INSPRAAK

Dit voorontwerp bestemmingsplan is voor eenieder ter inzage gelegd en opgestuurd naar de betrokken instanties. De inspraak- en overlegnota is in de bijlage bij dit bestemmingsplan opgenomen.

===

BIJLAGE 1

BIJLAGE 2

**WETTERSKIP
FRYSLÂN**

Provincie Fryslân
Afdeling Nieuwe Werken
T.a.v. de heer J. Koopmans
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Leeuwarden, 11 augustus 2011
Bijlage: watervergunning
Dossiernummer: WFN.019780

Ons kenmerk: WFN1111390
Tel: 058 2922605/M. Kingma/al
E-mail: mkingma@weterskipfryslan.nl

Cluster Vergunningverlening
Uw kenmerk: 00960758

Onderwerp:
Watervergunning.

Geachte heer Koopmans,

Op 30 juni 2011 hebben wij uw aanvraag ontvangen voor een vergunning als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Waterwet voor het verrichten van handelingen in een watersysteem. De aanvraag betreft het dempen, graven en verbreden van watergangen en de aanleg en verbreden van een dam ten behoeve van de aanleg van een rotonde en een traverse te Hallum in het kader van de opwaardering van de N357, waarvoor krachtens de Keur Wetterskip Fryslân 2010 een vergunning is vereist.

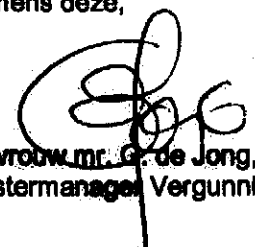
Het besluit met bijbehorende voorwaarden en informatie over de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen dit besluit of een voorlopige voorziening te vragen, sturen wij u hierbij toe. Wij adviseren u om na te gaan of u voor de voorgenomen werkzaamheden andere vergunningen of toestemmingen nodig heeft.

De werken dienen te worden gemaakt van goede grond en/of zand, in overeenstemming met de wettelijke milieuvoorschriften (bijvoorbeeld het Activiteitenbesluit of het Besluit Bodemkwaliteit). Bij vragen hierover kunt u terecht bij de afdeling milieu van de onderhavige gemeente. Voor dit besluit zullen bij afzonderlijke nota € 50,-- leges in rekening worden gebracht.

Voor nadere inlichtingen over deze brief en de watervergunning kunt u contact opnemen met de heer M. Kingma van de Cluster Vergunningverlening, telefoonnummer 058 2922605.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

mevrouw mr. G. de Jong,
clustermanager Vergunningverlening.

Wetterskip Fryslân

Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
Telefoon: 058 - 292 22 22 - Fax: 058 - 292 22 23

WATERVERGUNNING

Leeuwarden, 11 augustus 2011
Kenmerk: WFN1111390

Op 30 juni 2011 hebben wij van Provincie Fryslân te Leeuwarden een aanvraag ontvangen voor een vergunning als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Waterwet voor het verrichten van handelingen in een watersysteem. De aanvraag betreft het dempen, graven en verbreden van watergangen en de aanleg en verbreden van een dam ten behoeve van de aanleg van een rotonde en een traverse te Hallum in het kader van de opwaardering van de N357, waarvoor krachtens de Keur Wetterskip Fryslân 2010 een vergunning is vereist.

Procedure

Met betrekking tot deze aanvraag watervergunning, wordt de in Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht voorgeschreven procedure gevolgd.

Overwegingen

Bij onze beslissing op deze aanvraag hebben wij rekening gehouden met de hierna volgende overwegingen:

- De doelstellingen van het watersysteembeheer verzetten zich niet tegen het verlenen van de gevraagde vergunning; aan de vergunning zijn voorwaarden verbonden, die noodzakelijk zijn uit het oogpunt van bescherming van de doelstellingen van het watersysteembeheer.
- Met de aangevraagde waterstaatkundige wijzigingen beoogt de aanvrager de aanleg van een rotonde en een traverse te Hallum in het kader van de opwaardering van de N357 te realiseren.
- Bij de beoordeling is rekening gehouden met een goede waterafvoer van het achterliggende gebied en dat de totale oppervlakte open water niet kleiner mag worden. Ten aanzien van de te dempen watergangen zullen daarom compensatiemaatregelen (in hetzelfde peilgebied) worden voorgeschreven. De compensatie zal worden gerealiseerd middels het graven en verbreden van watergangen.
- De compensatie voor de toename van het verhard oppervlak, beschreven in de watertoets met kenmerk WFN1001959, d.d. 16 februari 2011, evenals de te leggen duikers in de drie bestaande dammen ter plaatse van de boerderij Ljouwerterdyk 18 Hallum die dienen om de waterafvoer te waarborgen, zijn in deze vergunning doorgevoerd.
- Ten aanzien van de watergangen, dammen en duikers worden voorwaarden gesteld, zodat de waterbeheersing geen nadelige invloed ondervindt.
- De aanvraag is getoetst aan het ontheffingenbeleid van Wetterskip Fryslân en er zijn vanuit dat oogpunt gezien geen bezwaren tegen het verlenen van de vergunning.

B E S L U I T

Wetterskip Fryslân besluit, gezien het voorgaande en gelet op de bepalingen van de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de Algemene wet bestuursrecht en de Keur Wetterskip Fryslân 2010, Provincie Fryslân c.q. diens rechtverkrijgenden, vergunning te verlenen op basis van artikel 14 van de keur van Wetterskip Fryslân 2010.

De vergunning betreft het dempen, graven en verbreden van watergangen, de aanleg en verbreden van een dam en het leggen van duikers in de drie bestaande dammen ter plaatse van de boerderij plaatselijk bekend Ljouwerterdyk 18 Hallum ten behoeve van de aanleg van een rotonde en een traverse te Hallum in het kader van de opwaardering van de N357, zoals nader staat aangegeven op de bijgaande ongenummerde situatietekening, d.d. 22-06-2011.

Begripsomschrijving

In deze vergunning wordt verstaan onder:

Vergunninghouder: Provincie Fryslân,
Postbus 20120,
8900 HM Leeuwarden.

Waterschap: Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
Postbus 36,
8900 AA Leeuwarden.

Aan deze vergunning zijn de hierna geformuleerde voorwaarden verbonden:

Algemene voorwaarden

1. De aanvang van de werkzaamheden bedoeld in deze vergunning, dient ten minste drie werkdagen van te voren aan de Afdeling Watersysteem en Waterketenbeheer, cluster Beheer te worden gemeld op telefoonnummer 058 2922732.
2. Indien er binnen twaalf maanden na dagtekening van deze vergunning niet met de werkzaamheden is gestart, of als de werkzaamheden langer dan een aaneengesloten periode van twaalf maanden hebben stilgelegen, vervalt de vergunning.

Bijzondere voorwaarden

Aan te leggen dam (met duiker)

1. De te leggen duiker dient een inwendige diameter te hebben van minimaal 300 millimeter.
2. De binnenonderkant van de duiker dient op 1,60 meter beneden N.A.P. te worden aangebracht.
3. Aan weerszijden van de dam dienen ofwel taluds te worden aangebracht in de verhouding van 1:1½ (of minder steil) of damleggers te worden aangebracht.

Te verbreden dam met duiker

4. De duiker dient met dezelfde diameter en hetzelfde materiaal te worden verlengd.
5. De verlenging dient waterdicht en op dezelfde hoogte te worden aangebracht.
6. De verbreding van de dam dient ofwel met een talud in de verhouding van 1:1½ (of flauwer) of met een damlegger te worden aangebracht, zodat geen afspoeling van het talud optreedt.
7. In het natte profiel van de watergang mogen ten gevolge van de werken geen verondiepingen optreden.

Te leggen duikers in 3 bestaande dammen tpv Ljouwerdyk 18 Hallum

8. De te leggen duikers dienen een inwendige diameter te hebben van minimaal 300 millimeter.
9. De binnenonderkant van de duiker dient op 1,60 meter beneden N.A.P. te worden aangebracht.

Te graven watergang

10. De nieuw te graven watergang dient aan de volgende minimale afmeting te voldoen: bodembreedte minimaal 0.50 meter en taluds van minimaal 1:1½ of minder steil.
11. De bodemhoogte dient minimaal 2,00 meter beneden N.A.P. te liggen.

Te dempen watergang

12. De kopeinden van de te dempen watergang ter plaatse van de te handhaven watergang dienen zodanig te worden afgewerkt en opgezet met stapelzoden of ingezaaid, dat de te handhaven watergangen de volledige vrije doorgang van water behouden.

III=

13. Alvorens wordt gedempt dient het vervangende oppervlakte water gegraven te zijn.

Het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

mevrouw mr. G. de Jong,
clustermanager Vergunningverlening.

Bezwaarschriftprocedure

Bezwaarschrift

Binnen zes weken na de dag van verzending van deze brief kunt u, met toepassing van afdeling 6.2 van de Algemene wet bestuursrecht, tegen dit besluit bezwaar maken bij het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân. Ingevolge artikel 6:5 lid 1 Awb dient het bezwaarschrift te worden ondertekend en ten minste te bevatten:

- Uw naam en adres
- De dagtekening
- Een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht
- De gronden van bezwaar.

Voorlopige voorziening

Naast het indienen van een bezwaarschrift kunt u in geval van onverwijlde spoed, met toepassing van artikel 8:81 Awb, een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank.

Informatie

Voor verdere informatie over het indienen van een bezwaarschrift of het vragen van een voorlopige voorziening kunt u contact opnemen met de afdeling Bedrijfsvoering, Team Juridische Zaken en Eigendomsbeheer van Wetterskip Fryslân, telefoonnummer 058 2922222.

W E T T E R S K I P F R Y S L Â N

Gemeente Ferwerderadiel
T.a.v. de heer Feenstra
Postbus 2
9172 ZS FERWERT

Leeuwarden, 13 juli 2010
Bijlage(n): 2

Verzonden

Ons kenmerk: WFN1009897
Tel: 058 292 2295 / J.P. van der Kloet

cluster Plannen
Uw kenmerk:

13 JULI 2010

Onderwerp:
Wateradvies betreffende bestemmingsplan Hallum, rotonde Ljouwerterdyk

Geachte heer Feenstra,

Op 7 juni 2010 ontvingen wij uw e-mail en bijlage waarin u vraagt om een watertoets betreffende het bestemmingsplan Hallum – Ronde Ljouwerterdyk. Deze brief vormt het wateradvies voor dit bestemmingsplan.

Compensatie verharding

Wetterskip Fryslân hanteert het uitgangspunt dat een toename van verhard oppervlak¹ gecompenseerd moet worden door waterberging aan te leggen. De toename in verhard oppervlak dient gecompenseerd te worden door 10% van de toename in verhard oppervlak als nieuw oppervlaktewater aan te leggen. De kosten van de compensatie zijn voor de initiatiefnemer van het plan. De compensatie dient gerealiseerd te worden binnen hetzelfde peilgebied. Het dempen van watergangen moet voor 100% worden gecompenseerd.

Voor de verbreding van de N357 over het traject Stiens – Hallum is in februari 2010 door Wetterskip Fryslân een wateradvies verstrekt aan dhr. J. Koopmans van de Provinsje Fryslân. De rotonde Ljouwerterdyk maakt hier ook onderdeel van uit. In het wateradvies is het aspect compensatie van het gehele tracé inclusief rotonde behandeld. Het betreffende wateradvies sturen wij mee als bijlage bij dit advies.

Op basis van dit wateradvies is in overleg met de Provinsje Fryslân een voorstel voor berging ter compensatie van de wegverbreding verder uitgewerkt. Deze compensatie wordt deels aan de oostzijde van het plangebied van dit bestemmingsplan gerealiseerd. In de bijlagen vindt u een principeschets waarop is aangegeven waar de compensatie wordt gerealiseerd. Het compensatie voorstel heeft onze goedkeuring en wordt momenteel nog verder gedetailleerd door dhr. J. Koopmans van de provincie. Wetterskip Fryslân heeft voor het plangebied nog de volgende aandachtspunten:

- De watergang vanaf de extra verharding tot de bergingslocatie moet (ruim) aan de normen van het wetterskip voldoen (diameter duikers, profiel watergang) en geen knelpunten hebben

¹ Verhard oppervlak: Alle oppervlakten zoals daken, trottoirs en wegen worden gerekend onder de noemer verhard oppervlak.

Wetterskip Fryslân

Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
Telefoon: 058 - 292 22 22 - Fax: 058 - 292 22 23

(kapotte duikers, slecht onderhouden watergangen). Dat is nodig omdat het afstromende water zonder problemen de berging moet kunnen bereiken. Concreet betekent dat:

- o Dat de schouwwatergangen aan de schouwwater afmetingen moeten voldoen zoals die in de legger zijn gegeven: minimale bodembreedte 0,5m, minimaal talud 1:1, minimale waterdiepte 0,5m, minimale drooglegging 1m;
- o Dat de hoofdwaters aan de leggerafmetingen moeten voldoen;
- o Dat het tijdens de uitvoering van belang is dat alle duikers in de bermsloot blijven functioneren en de bermsloot voldoende onderhouden wordt.

Wetterskip Fryslân ziet graag dat het compensatie-voorstel van de provincie en de aandachtspunten van Wetterskip Fryslân in het bestemmingsplan worden opgenomen.

Zone boezemkade

Uit onze gegevens blijkt dat de realisatie van de rotonde en de bijbehorende werkzaamheden deels plaats vindt binnen een zone boezemkade. Deze zone is vastgesteld om bij ingrepen binnen dit gebied te kunnen constateren of deze een gevaar kunnen oplopen voor achterliggende gebieden. Deze boezemkade heeft met een bepaalde kruinhoogte een kerende werking. Deze kruinhoogte langs de Hallumer Feart moet blijven voldoen aan de veiligheidsnormen.

Hoofdwatergangen

Het bouwplan ligt tegen een hoofdwatergang aan, de Hallumer Feart. Deze hoofdwatergang heeft een belangrijke af- en doorvoer functie binnen het stedelijk gebied. Voor het onderhoud van deze watergangen is een opstakel vrije zone van 5 meter vanaf de oever noodzakelijk.

Ook in de huidige situatie wordt de Hallumer Feart gekruist door de Ljouwerterdyk. Wanneer er ter plaatse van deze kruising geen wezenlijke veranderingen plaatsvinden (zoals een nieuwe en/of bredere brug) heeft Wetterskip Fryslân geen bezwaren vanuit het oogpunt van de hoofdwatergang.

De watergang aan de westzijde van de rotonde die wordt verlegd is een schouwsloot. Voor schouwsloten gelden minimale profielen. Mochten de profielen van de bestaande schouwsloot ruimer zijn dan vragen we u het profiel van de nieuwe sloot hierop aan te passen. In onderstaande tabel de minimale afmetingen van schouwsloten.

Schouwsloten	Bemalen gebieden	Overige gebieden
Talud	1:1	1:1
Bodembreedte	0,50 m	0,50
Waterdiepte	0,50 m	

Waterkwaliteit

Om een goede kwaliteit van water te realiseren moet voorkomen worden dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Tevens dient gebouwd te worden met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Afvalwater- en regenwatersysteem

Om het aantal overstortingen van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren. Voor de afvoer van het afstromend hemelwater van de rijbaan geldt de richtlijn dat dit niet rechtstreeks in sloten of op riolering mag worden geloosd.

Afstromend wegwater moet worden afgevoerd via doorgeleiding door de berm. De berm fungeert daarmee als zuiveringsvoorziening in de vorm van een bodempassage. Meer informatie hierover vindt u in de bijlage en in de Waterwet.

Waterwet

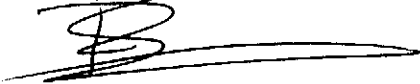
Voor alle ingrepen in de waterhuishouding moet tijdig een vergunning worden aangevraagd of een melding worden ingediend in het kader van de Waterwet. Onder ingrepen in het watersysteem worden ook het onttrekken van grondwater en het lozen daarvan op het oppervlaktewater verstaan. Op onze website (www.wetterskipfryslan.nl/waterwet) treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden.

Procesafspraken

Wij gaan er van uit dat de in deze watertoets vermelde adviezen zullen worden opgevolgd en meegenomen in de verdere planvorming. Wij zien met betrekking tot de aanleg van de rotonde geen waterhuishoudkundige bezwaren. Hierbij geven wij dan ook een positief wateradvies. De watertoetsprocedure is hiermee wat ons betreft afgerond.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'R' followed by a long horizontal stroke.

drs. R. Smit,
clustermanager Plannen.

Situatie Hallum

Te compenseren wateroppervlak door verbreden bestaande sloten

Provinsje Fryslan
t.a.v. Dhr. J. Koopmans
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

ARCHIEF

Leeuwarden, 16 februari 2010
Bijlage(n): 1 **Verzonden**

Ons kenmerk: WFN1001959 ✓
Tel: 058 292 2703 / T.S. van den Brink

Cluster Plannen
Uw kenmerk: 00860772

16 FEB. 2010
Onderwerp: Watertoets N357 Stiens - Hallum

WFN1001959

Geachte heer Koopmans,

Na aanleiding van uw brief met kenmerk 00860772 met betrekking tot het uitvoeren van een watertoets en het aanvullende overleg van 28 januari 2010 met het Wetterskip, hierbij het wateradvies voor de werkzaamheden aan de N357 tussen Stiens en Hallum.

Compensatie verharding

Wetterskip Fryslân hanteert het uitgangspunt dat een toename (bij meer dan 400m²) van verhard oppervlak¹ gecompenseerd moet worden door waterberging aan te leggen. Het hele oppervlak dient gecompenseerd te worden door 10% van het gehele oppervlak als nieuw oppervlaktewater aan te leggen. De compensatie voor demping van watergangen is 100%. De kosten van de compensatie zijn voor de initiatiefnemer van het plan. De compensatie dient gerealliseerd te worden binnen hetzelfde peilgebied.

De mogelijkheden tot compensatie zijn besproken en aangegeven in het bovengenoemde overleg. De volgende opties zijn aangegeven:

- Bij de kruising Hege Hearewei en de N357 ten noorden en ten westen van de kruising is een mogelijkheid tot waterberging. In het gebied ten noorden van deze kruising bevindt zich een aanplanting van Staatsbosbeheer. Indien het niet mogelijk is om in overleg met Staatsbosbeheer afspraken te maken over waterberging mogelijkheden in dat gebied, is er een overeenstemming met het Wetterskip gemaakt. De greppel ter plaatsen kan bij ruimtegebrek worden verkleind maar blijft aangesloten op de hoofdwatgang. Dit is in de praktijk een droogstaande greppel en het Wetterskip verwacht hierdoor geen problemen met wateroverlast.
- Bij de kruising Iestdyk en de N357 is ten westen een mogelijkheid voor waterberging en ten zuiden van deze kruising komt mogelijk een Wadi.
- Ter plaatse van de boerderij Ljouwerterdyk 18 is het verzoek om een sloot te dempen en te vervangen door een greppel. Voorwaarde is dat er geen belemmering is in de waterafvoer van het achterliggende gebied. Dit is uitgezocht door de rayonbeheerder. Het blijkt dat er een verbinding van watergangen aanwezig is van voldoende afmeting. Wel zijn er 3 dammen aanwezig welke moeten worden voorzien van een duiker van minimaal 300mm. In verband met de weersomstandigheden kon dit niet worden gecontroleerd of deze daadwerkelijk aanwezig waren.

¹ Verhard oppervlak: Alle oppervlakten zoals daken, trottoirs en wegen worden gerekend onder de noemer verhard oppervlak.

Hoofdwatervangings

Het bouwplan grenst tegen diverse hoofdwatervangings aan. Deze hoofdwatervangings hebben een belangrijke af- en aanvoer functie binnen het stedelijk en landelijk gebied. Voor het onderhoud van deze watervangings geldt een keurzone van 5 meter aan weerszijden. In het overleg is afgesproken dat de keurzone c.q. beheer- en onderhoudsstrook 4 meter mag worden indien er onvoldoende ruimte aanwezig is. Dit uitsluitend voor die gedeelten die in de wegberm vallen Voorwaarde is dat dit dan een opstakelvrije zone wordt.

Ter plaatse van de kruising Hoge Hearenwei met de N357 is aan de noordwestzijde een hoofdwatervang aan de zuidzijde aanwezig. Legger gegevens zijn:

Code	OAF-W2041
Type	Hoofdwatervang
Onderhoudsplichtige	Wetterskip Fryslân
Bodem breedte (m)	0,6
Talud links (1:x)	1,5
Talud rechts (1:x)	1,5
Bodemhoogte bovenstrooms (m NAP)	-1,3
Bodemhoogte benedenstrooms (m NAP)	-1,3

Deze afvoer mag niet belemmerd worden. De hoofdwatervang ter hoogte van Stiens kan hooguit 1 dag gestremd zijn door de werkzaamheden. Het Wetterskip gaat hiermee akkoord mits er een pomp aanwezig is met voldoende capaciteit.

2. Aanpassingen traject Finkumervaart - Iestdyk

In het traject ten zuiden van de Iestdyk tot aan de Finkumervaart hebben we te maken met een hoofdwatervang als berm-sloot aan de westzijde. Deze hoofdwatervang loopt naar een inlaatpunt bij de Finkumervaart. De leggergegevens zijn:

Code	OAF-W2001
Type	Hoofdwatervang
Onderhoudsplichtige	Wetterskip Fryslân
Bodem breedte (m)	1,1
Talud links (1:x)	1,5
Talud rechts (1:x)	1,5
Bodemhoogte bovenstrooms (m NAP)	-1,2
Bodemhoogte benedenstrooms (m NAP)	-1,4

De inlaat bij de Finkumervaart is tijdens de bouwactiviteiten tijdelijk buiten gebruik. Tijdens deze periode stemt het Wetterskip er in toe dat dit wordt overbrugd met een pomp van voldoende capaciteit, mits de periode niet langer duurt dan 3 maanden. Na de werkzaamheden wordt er weer een inlaatvoorziening aangebracht.

Aan de oostzijde bevindt eveneens een hoofdwatervang met een inlaat aan de Finkumervaart met de volgende leggergegevens:

Code	OAF-W2013
Type	Hoofdwatervang
Onderhoudsplichtige	Wetterskip Fryslân
Bodem breedte (m)	1
Talud links (1:x)	1,5
Talud rechts (1:x)	1,5
Bodemhoogte bovenstrooms (m NAP)	-1,5
Bodemhoogte benedenstrooms (m NAP)	-1,5

Voor het overige hebben we te maken met schouwsloten in het bemalen gebied. Hierbij de minimale profielen, mochten de profielen ter plaatse ruimer zijn, dan hierop aanpassen.
Minimale afmetingen schouwwatergangen:

Schouwsloten	Bemalen gebieden	Overige gebieden
Talud	1:1	1:1
Bodembreedte	0,50 m	0,50
Waterdiepte	0,50 m	

Zone boezemkaden

Een deel van de werkzaamheden vindt plaats binnen een zone boezemkaden. Deze zone is vastgesteld om bij ingrepen binnen dit gebied te kunnen constateren of deze een gevaar kunnen betekenen voor de achterliggende gebieden. Deze boezemkade heeft met een bepaalde kruinhoogte een kerende werking. Deze kerende werking moet te allen tijde gehandhaafd worden. De kruinhoogte moet blijven voldoen aan de veiligheidsnormen. Dit is het geval bij de Finkumerervaart en bij de Hallumer trekvaart.

Waterkwaliteit

Om een goede kwaliteit van water te realiseren moet voorkomen worden dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Tevens dient gebouwd te worden met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Afvalwater- en regenwatersysteem

Om het aantal overstorten van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren. Voor de afvoer van het afstromend hemelwater van de weg geldt de richtlijn dat dit niet rechtstreeks in sloten of op de riolering mag worden geloosd.

Afstromend wegwater dient te worden afgevoerd via doorgeleiding door de berm. De berm fungeert daarmee als zuiveringsvoorziening in de zin van een bodempassage. Meer hierover in bijlage 1 en de waterwet.

Waterwet

Voor alle ingrepen in de waterhuishouding moet tijdig een vergunning worden aangevraagd of een melding worden ingediend in het kader van de Waterwet. Onder ingrepen in het watersysteem worden ook het onttrekken van grondwater en het lozen daarvan op het oppervlaktewater verstaan. Op onze website (www.wetterskipfryslan.nl/waterwet) treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden.

Persleidingen

In het plangebied liggen ook rioolpersleidingen. Ten behoeve van de bereikbaarheid van deze persleiding voor het Wetterskip wordt in de voorschriften een bebouwingsvrije strook van 3 meter opgenomen aan weerszijden van de leiding.

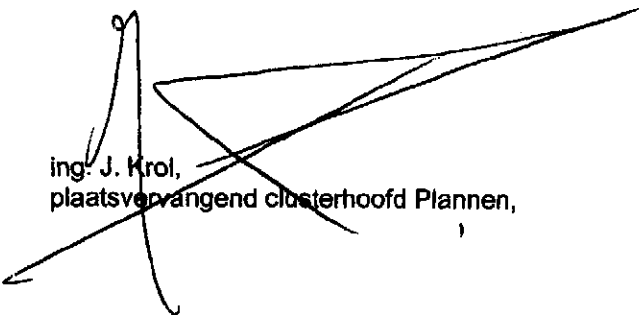
Deze leiding loopt langs de N357 tussen Hallum en Hijum. Halverwege deze plaatsen kruist de persleiding de N357 en gaat van de oostzijde van de weg naar de westzijde van de weg.

Procesafspraken

Wij gaan er van uit dat de in deze watertoets vermelde adviezen worden opgevolgd en meegenomen in de verdere planvorming. Wij zien met betrekking tot de aanpassingen van de N357 tussen Stiens en Hallum geen waterhuishoudkundige bezwaren. Hierbij geven wij dan ook een positief wateradvies. De Watertoetsprocedure is hiermee wat ons betreft afgerond.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

ing. J. Krol,
plaatsvervangend clusterhoofd Plannen,

Bijlage 1 effecten van afstromend wegwater

Voorgaand op wat er is gemeld onder regenwatersystemen, hier nog wat aanvullende informatie over effecten van afstromend water. Door de Commissie Integraal Waterbeheer (CIW) is onderzoek gedaan naar de kwaliteit en de milieueffecten van afstromend wegwater. De bevindingen en aanbevelingen zijn opgenomen in het rapport "Afstromend wegwater" van maart 2002.

De Commissie Integraal Waterbeheer heeft aanbevelingen gedaan voor de inzameling en behandeling van wegwater in het rapport "Afstromend wegwater". Wetterskip Fryslân conformeert zich aan dit rapport.

De problematiek bij verontreiniging door vervuild wegwater is tweeledig:

- Directe afstroming van vervuild wegwater naar de omgeving (bermen, sloten, bodem en grondwater).
- Verwaaiing van vervuild wegwater door het wegverkeer.

Er wordt onderscheid gemaakt in:

- Bronmaatregelen
- Toepassen (Zeer) Open Asphalt Beton, (Z)OAB (ook tegen verwaaiing)
- Bosschages / geluidsschermen (tegen verwaaiing)
- Materiaalgebruik wegmeubilair (niet uitlogend materiaal)

Zuiveringsmaatregelen:

- (Berm)infiltratie
- Centrale zuivering
- Decentrale zuivering
- Bezinkvoorzieningen
- Helofytenfilter

Onderhoud:

- ZOAB reiniging
- Bermen (evt. vervangen toplaag 30 cm)

Uitgaande van een provinciale weg zonder vluchtstroken geeft de commissie de volgende aanbevelingen voor doorgaande autowegen buiten de bebouwde kom en inliggende kunstwerken:

Type weg	Maatregelen in niet/weinig kwetsbaar gebied	Aanvullende maatregelen bij toenemende kwetsbaarheid van het gebied *
Doorgaande autowegen buiten bebouwde kom (rijk/prov.) en stedelijke hoofd-wegen	<i>basis:</i> • run-off niet inzamelen • run-off gecontroleerd infiltreren in berm * <i>aanvullend indien inzameling nodig is:</i> 1 gecontroleerd infiltreren * 2 infiltratie niet mogelijk dan lozen via retentiegeul/greppel op bermstoot	1 indien mogelijk ZOAB 2 bij gebruik DAB inzamelen en gecontroleerd infiltreren * 3 buiten kwetsbaar gebied brengen en gecontroleerd infiltreren * 4 indien 3 niet haalbaar dan buiten beschermd gebied lozen op oppervlaktewater *

Viaducten, bruggen voor autoverkeer	1 inzamelen ^a	1 buiten gebied brengen en gecontroleerd infiltreren ^a
	2 gecontroleerd infiltreren in bodem op kopse kanten	2 indien 1 niet haalbaar dan buiten beschermd gebied lozen op oppervlaktewater ^c
Grote verkeers-tunnels, aquaducten, verdiepte liggingen	3 infiltratie niet mogelijk dan lozen via retentiegeul/greppel op bermstoot	
	1 gecontroleerd afvoeren zand en slib uit respectievelijk zandvang en slibkelder	1 buiten gebied brengen en gecontroleerd infiltreren ^a
	2 restwater wegpompen en gecontroleerd infiltreren ^a	2 indien 1 niet haalbaar dan buiten beschermd gebied lozen op oppervlaktewater ^c
	3 indien 2 niet haalbaar dan lozen op oppervlaktewater	
	4 tunnelwaswater gecontroleerd infiltreren of afvoeren naar rwzi	

^a Gecontroleerd infiltreren kan plaats vinden in de berm, in een centrale of decentrale infiltratievoorziening of via een bodempassage. Onder gecontroleerd infiltreren wordt verstaan infiltreren in bodem met daarin voldoende adsorptiecapaciteit voor verontreinigingen, voldoende infiltratiecapaciteit en het toepassen van een bodemcontrole programma (grond en grondwater). De intensiteit van een bodemcontrole programma wordt bepaald door de kwetsbaarheid en risico's voor het milieu. In kwetsbare gebieden derhalve een intensiever programma dan in niet kwetsbare gebieden. Bij gemeentelijke wegen buiten de bebouwde kom kunnen, gezien de te verwachten lage belastingen en risico's voor het milieu, eerst de ervaringen met de programma's voor de grotere wegen afgewacht worden alvorens voor deze wegen een programma op te stellen.

^b Streven bij bruggen is om een aanzienlijk deel van de neerslag (circa 80 %) te infiltreren en voor het overige deel overstort naar oppervlaktewater toe te staan.

^c Indien infiltreren buiten beschermde gebied niet haalbaar is dan lozen op oppervlaktewater buiten het beschermde gebied al dan niet na bodempassage.

^d Zie ook de Rioned rapportage Module B2100 Leidraad riolering: doelmatige omgang met hemelwater; technisch instrumentarium (april 2002).

^e Als er om specifieke lokale redenen een verhoogd risico is kan er in samenspraak tussen wegbeheerder en provincie voor gekozen worden aanvullende maatregelen uit te voeren verdergaand dan gecontroleerd infiltreren met extra zorg voor monitoring. Dit zal met name door de provincie moeten worden onderbouwd. Daar ligt de primaire verantwoordelijkheid voor het bodembeheer en -beleid.

Provinsje Fryslân
t.a.v. Dhr. J. Koopmans
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

ARCHIEF

Leeuwarden, 16 februari 2010
Bijlage(n): 1 **Verzonden**

Ons kenmerk: WFN1001959 ✓
Tel: 058 292 2703 / T.S. van den Brink

Cluster Plannen
Uw kenmerk: 00860772

16 FEB. 2010

Onderwerp: Watertoets N357 Stiens - Hallum

WFN1001959

Geachte heer Koopmans,

Na aanleiding van uw brief met kenmerk 00860772 met betrekking tot het uitvoeren van een watertoets en het aanvullende overleg van 28 januari 2010 met het Wetterskip, hierbij het wateradvies voor de werkzaamheden aan de N357 tussen Stiens en Hallum.

Compensatie verharding

Wetterskip Fryslân hanteert het uitgangspunt dat een toename (bij meer dan 400m²) van verhard oppervlak¹ gecompenseerd moet worden door waterberging aan te leggen. Het hele oppervlak dient gecompenseerd te worden door 10% van het gehele oppervlak als nieuw oppervlaktewater aan te leggen. De compensatie voor demping van watergangen is 100%. De kosten van de compensatie zijn voor de initiatiefnemer van het plan. De compensatie dient gerealiseerd te worden binnen hetzelfde peilgebied.

De mogelijkheden tot compensatie zijn besproken en aangegeven in het bovengenoemde overleg. De volgende opties zijn aangegeven:

- Bij de kruising Hege Hearewei en de N357 ten noorden en ten westen van de kruising is een mogelijkheid tot waterberging. In het gebied ten noorden van deze kruising bevindt zich een aanplanting van Staatsbosbeheer. Indien het niet mogelijk is om in overleg met Staatsbosbeheer afspraken te maken over waterberging mogelijkheden in dat gebied, is er een overeenstemming met het Wetterskip gemaakt. De greppel ter plaatsen kan bij ruimtegebrek worden verkleind maar blijft aangesloten op de hoofdwatgang. Dit is in de praktijk een droogstaande greppel en het Wetterskip verwacht hierdoor geen problemen met wateroverlast.
- Bij de kruising Iestdyk en de N357 is ten westen een mogelijkheid voor waterberging en ten zuiden van deze kruising komt mogelijk een Wadi.
- Ter plaatse van de boerderij Ljouwerterdyk 18 is het verzoek om een sloot te dempen en te vervangen door een greppel. Voorwaarde is dat er geen belemmering is in de waterafvoer van het achterliggende gebied. Dit is uitgezocht door de rayonbeheerder. Het blijkt dat er een verbinding van watergangen aanwezig is van voldoende afmeting. Wel zijn er 3 dammen aanwezig welke moeten worden voorzien van een duiker van minimaal 300mm. In verband met de weersomstandigheden kon dit niet worden gecontroleerd of deze daadwerkelijk aanwezig waren.

¹ Verhard oppervlak: Alle oppervlakten zoals daken, trottoirs en wegen worden gerekend onder de noemer verhard oppervlak.

Hoofdwatergangen

Het bouwplan grenst tegen diverse hoofdwatergangen aan. Deze hoofdwatergangen hebben een belangrijke af- en aanvoer functie binnen het stedelijk en landelijk gebied. Voor het onderhoud van deze watergangen geldt een keurzone van 5 meter aan weerszijden. In het overleg is afgesproken dat de keurzone c.q. beheer- en onderhoudsstrook 4 meter mag worden indien er onvoldoende ruimte aanwezig is. Dit uitsluitend voor die gedeelten die in de wegberm vallen Voorwaarde is dat dit dan een opstakelvrije zone wordt.

Ter plaatse van de kruising Hoge Hearenwei met de N357 is aan de noordwestzijde een hoofdwatergang aan de zuidzijde aanwezig. Legger gegevens zijn:

Code	OAF-W2041
Type	Hoofdwatergang
Onderhoudsplichtige	Wetterskip Fryslân
Bodembreedte (m)	0,6
Talud links (1:x)	1,5
Talud rechts (1:x)	1,5
Bodemhoogte bovenstrooms (m NAP)	-1,3
Bodemhoogte benedenstrooms (m NAP)	-1,3

Deze afvoer mag niet belemmerd worden. De hoofdwatergang ter hoogte van Stiens kan hooguit 1 dag gestremd zijn door de werkzaamheden. Het Wetterskip gaat hiermee akkoord mits er een pomp aanwezig is met voldoende capaciteit.

2. Aanpassingen traject Finkumervaart - Iestdyk

In het traject ten zuiden van de Iestdyk tot aan de Finkumervaart hebben we te maken met een hoofdwatergang als bermstoot aan de westzijde. Deze hoofdwatergang loopt naar een inlaatpunt bij de Finkumervaart. De leggergegevens zijn:

Code	OAF-W2001
Type	Hoofdwatergang
Onderhoudsplichtige	Wetterskip Fryslân
Bodembreedte (m)	1,1
Talud links (1:x)	1,5
Talud rechts (1:x)	1,5
Bodemhoogte bovenstrooms (m NAP)	-1,2
Bodemhoogte benedenstrooms (m NAP)	-1,4

De inlaat bij de Finkumervaart is tijdens de bouwactiviteiten tijdelijk buiten gebruik. Tijdens deze periode stemt het Wetterskip er in toe dat dit wordt overbrugd met een pomp van voldoende capaciteit, mits de periode niet langer duurt dan 3 maanden. Na de werkzaamheden wordt er weer een inlaatvoorziening aangebracht.

Aan de oostzijde bevindt eveneens een hoofdwatergang met een inlaat aan de Finkumervaart met de volgende leggergegevens:

Code	OAF-W2013
Type	Hoofdwatergang
Onderhoudsplichtige	Wetterskip Fryslân
Bodembreedte (m)	1
Talud links (1:x)	1,5
Talud rechts (1:x)	1,5
Bodemhoogte bovenstrooms (m NAP)	-1,5
Bodemhoogte benedenstrooms (m NAP)	-1,5

Voor het overige hebben we te maken met schouwsloten in het bemalen gebied. Hierbij de minimale profielen, mochten de profielen ter plaatse ruimer zijn, dan hierop aanpassen.
Minimale afmetingen schouwwatergangen:

Schouwsloten	Bemalen gebieden	Overige gebieden
Talud	1:1	1:1
Bodem breedte	0,50 m	0,50
Waterdiepte	0,50 m	

Zone boezemkaden

Een deel van de werkzaamheden vindt plaats binnen een zone boezemkaden. Deze zone is vastgesteld om bij ingrepen binnen dit gebied te kunnen constateren of deze een gevaar kunnen betekenen voor de achterliggende gebieden. Deze boezemkade heeft met een bepaalde kruinhoogte een kerende werking. Deze kerende werking moet te allen tijde gehandhaafd worden. De kruinhoogte moet blijven voldoen aan de veiligheidsnormen. Dit is het geval bij de Finkumerervaart en bij de Hallumer trekvaart.

Waterkwaliteit

Om een goede kwaliteit van water te realiseren moet voorkomen worden dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Tevens dient gebouwd te worden met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Afvalwater- en regenwatersysteem

Om het aantal overstorten van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren. Voor de afvoer van het afstromend hemelwater van de weg geldt de richtlijn dat dit niet rechtstreeks in sloten of op de riolering mag worden geloosd.

Afstromend wegwater dient te worden afgevoerd via doorgeleiding door de berm. De berm fungeert daarmee als zuiveringsvoorziening in de zin van een bodempassage. Meer hierover in bijlage 1 en de waterwet.

Waterwet

Voor alle ingrepen in de waterhuishouding moet tijdig een vergunning worden aangevraagd of een melding worden ingediend in het kader van de Waterwet. Onder ingrepen in het watersysteem worden ook het onttrekken van grondwater en het lozen daarvan op het oppervlaktewater verstaan. Op onze website (www.wetterskipfryslan.nl/waterwet) treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden.

Persleidingen

In het plangebied liggen ook rioolpersleidingen. Ten behoeve van de bereikbaarheid van deze persleiding voor het Wetterskip wordt in de voorschriften een bebouwingsvrije strook van 3 meter opgenomen aan weerszijden van de leiding.

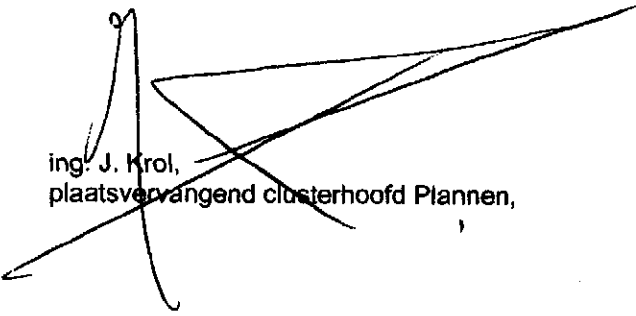
Deze leiding loopt langs de N357 tussen Hallum en Hijum. Halverwege deze plaatsen kruist de persleiding de N357 en gaat van de oostzijde van de weg naar de westzijde van de weg.

Procesafspraken

Wij gaan er van uit dat de in deze watertoets vermelde adviezen worden opgevolgd en meegenomen in de verdere planvorming. Wij zien met betrekking tot de aanpassingen van de N357 tussen Stiens en Hallum geen waterhuishoudkundige bezwaren. Hierbij geven wij dan ook een positief wateradvies. De Watertoetsprocedure is hiermee wat ons betreft afgerond.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

ing. J. Krol,
plaatsvervangend clusterhoofd Plannen,

Bijlage 1 effecten van afstromend wegwater

Voorgaand op wat er is gemeld onder regenwatersystemen, hier nog wat aanvullende informatie over effecten van afstromend water. Door de Commissie Integraal Waterbeheer (CIW) is onderzoek gedaan naar de kwaliteit en de milieueffecten van afstromend wegwater. De bevindingen en aanbevelingen zijn opgenomen in het rapport "Afstromend wegwater" van maart 2002.

De Commissie Integraal Waterbeheer heeft aanbevelingen gedaan voor de inzameling en behandeling van wegwater in het rapport "Afstromend wegwater". Wetterskip Fryslân conformeert zich aan dit rapport.

De problematiek bij verontreiniging door vervuild wegwater is tweeledig:

- Directe afstroming van vervuild wegwater naar de omgeving (bermen, sloten, bodem en grondwater).
- Verwaaiing van vervuild wegwater door het wegverkeer.

Er wordt onderscheid gemaakt in:

- Bronmaatregelen
- Toepassen (Zeer) Open Asphalt Beton, (Z)OAB (ook tegen verwaaiing)
- Bosschages / geluidsschermen (tegen verwaaiing)
- Materiaalgebruik wegmeubilair (niet uitlogend materiaal)

Zuiveringsmaatregelen:

- (Berm)infiltratie
- Centrale zuivering
- Decentrale zuivering
- Bezinkvoorzieningen
- Helofytenfilter

Onderhoud:

- ZOAB reiniging
- Bermen (evt. vervangen toplaag 30 cm)

Uitgaande van een provinciale weg zonder vluchtstroken geeft de commissie de volgende aanbevelingen voor doorgaande autowegen buiten de bebouwde kom en inliggende kunstwerken:

Type weg	Maatregelen in niet/weinig kwetsbaar gebied	Aanvullende maatregelen bij toenemende kwetsbaarheid van het gebied *
Doorgaande autowegen buiten bebouwde kom (rijk/prov.) en stedelijke hoofd-wegen	<i>basis:</i> - run-off niet inzamelen - run-off gecontroleerd infiltreren in berm ^a <i>aanvullend indien inzameling nodig is:</i> 1 gecontroleerd infiltreren ^a 2 infiltratie niet mogelijk dan lozen via retentiegeul/greppel op berm-sloot	1 indien mogelijk ZOAB 2 bij gebruik DAB inzamelen en gecontroleerd infiltreren ^a 3 buiten kwetsbaar gebied brengen en gecontroleerd infiltreren ^a 4 indien 3 niet haalbaar dan buiten beschermd gebied lozen op oppervlaktewater ^c

1115

Viaducten, bruggen voor autoverkeer	1 inzamelen ^b	1 buiten gebied brengen en gecontroleerd infiltreren ^a
	2 gecontroleerd infiltreren in bodem op kopse kanten	2 indien 1 niet haalbaar dan buiten beschermd gebied lozen op oppervlaktewater ^c
Grote verkeers-tunnels, aquaducten, verdiepte liggingen	3 infiltratie niet mogelijk dan lozen via retentiegeul/greppel op bermsloot	
	1 gecontroleerd afvoeren zand en slib uit respectievelijk zandvang en slibkelder	1 buiten gebied brengen en gecontroleerd infiltreren ^a
	2 regenwater wegpompen en gecontroleerd infiltreren ^a	2 indien 1 niet haalbaar dan buiten beschermd gebied lozen op oppervlaktewater ^c
	3 indien 2 niet haalbaar dan lozen op oppervlaktewater	
	4 tunnelwaswater gecontroleerd infiltreren of afvoeren naar rwzi	

^a Gecontroleerd infiltreren kan plaats vinden in de berm, in een centrale of decentrale infiltratievoorziening of via een bodempassage. Onder gecontroleerd infiltreren wordt verstaan infiltreren in bodem met daarin voldoende adsorptiecapaciteit voor verontreinigingen, voldoende infiltratiecapaciteit en het toepassen van een bodemcontrole programma (grond en grondwater). De intensiteit van een bodemcontrole programma wordt bepaald door de kwetsbaarheid en risico's voor het milieu. In kwetsbare gebieden derhalve een intensiever programma dan in niet kwetsbare gebieden. Bij gemeentelijke wegen buiten de bebouwde kom kunnen, gezien de te verwachten lage belastingen en risico's voor het milieu, eerst de ervaringen met de programma's voor de grotere wegen afgewacht worden alvorens voor deze wegen een programma op te stellen.

^b Streven bij bruggen is om een aanzienlijk deel van de neerslag (circa 80 %) te infiltreren en voor het overige deel overstort naar oppervlaktewater toe te staan.

^c Indien infiltreren buiten beschermd gebied niet haalbaar is dan lozen op oppervlaktewater buiten het beschermd gebied al dan niet na bodempassage.

^d Zie ook de Rioned rapportage Module B2100 Leidraad riolering: doelmatige omgang met hemelwater; technisch instrumentarium (april 2002).

^e Als er om specifieke lokale redenen een verhoogd risico is kan er in samenspraak tussen wegbeheerder en provincie voor gekozen worden aanvullende maatregelen uit te voeren verdergaand dan gecontroleerd infiltreren met extra zorg voor monitoring. Dit zal met name door de provincie moeten worden onderbouwd. Daar ligt de primaire verantwoordelijkheid voor het bodembeheer en -beleid.

BIJLAGE 3

BIJLAGE 4

BIJLAGE 5

Door bewoners van een woning nabij de geplande rotonde is een aantal bezwaren aangedragen die – kort en zakelijk samengevat, zie bijlage I – betrekking hebben op de volgende punten:

- noodzaak, planning en veiligheid van een alternatieve ontsluiting van het industriegebied;
- blijvende gevaarstelling op kruispunt Doniaweg-N357;
- ontsluiting Oer de Feart, parallelweg naar boerderij, landbouwverkeer;
- verzwaring verkeershinder in Wânswert;
- hinder op eigen woonsituatie.

Hierop kunnen wij als volgt reageren. Allereerst moet gezegd worden dat bij de opstelling van het voorontwerp veel aandacht is besteed aan relatie die dit plan heeft met de aanleg van een alternatieve ontsluiting van het bedrijfsterrein aan de Doniaweg. Het plan is echter primair het resultaat van overleg tussen gemeente en provincie, waarbij gezocht is naar een optimale oplossing voor een aantal spelende verkeersproblemen. Eerste aanleiding was de noodzakelijke herstructurering van de N357. De bestemmingsplanherziening is dan ook in procedure gebracht op aanvraag van de provincie. Aansluiting van de nieuwe ontsluitingsweg op de N357 is slechts één van de vele criteria waarmee gewerkt is. Ook als die ontsluitingsweg anders gerealiseerd wordt, blijft het huidige plan zijn waarde behouden als integrale oplossing voor andere knelpunten. Van onlosmakelijkheid is geen sprake, dus bezwaren die uitsluitend betrekking hebben op die ontsluiting op zich kunnen niet worden behandeld als reacties op dit plan – waarin die weg tenslotte niet wordt inbestemd. In algemeenheid kan daarover gezegd worden dat de noodzaak tot aanleg dwingend is, dat die hoogstwaarschijnlijk, maar niet zeker, op de nu verwachte locatie zuidwestelijk van het bedrijfsgebied zal worden gerealiseerd en dat daarvoor een andere bestemmingsplanherziening in procedure wordt gebracht – inclusief de bijhorende inspraakmogelijkheden. Dit laat onverlet dat daaraan voorafgaande ontwikkelingen zo veel mogelijk met belanghebbenden zullen worden gecommuniceerd.

De rotonde in de N357 op deze locatie maakt op zichzelf de kruising met de Doniaweg niet veiliger. De oversteek is overigens na de aanpassingen van enkele jaren geleden niet de meest onveilige. Er hebben zich daar sinds invoering van een 60 km regime geen (ernstige) ongevallen meer voorgedaan. Realisatie van de industrieweg zou de verkeersdruk op de kruising natuurlijk wel verminderen. Een rotonde ter hoogte van die kruising is overigens wel ooit overwogen, maar daarvoor is weinig ruimte.

Alternatieve oplossingen zouden meer problemen veroorzaken dan oplossen en de kosten zouden in geen verhouding staan tot nut en noodzaak. In een volgende fase van de herstructurering wordt die kruising overigens nog verder aangepast (o.a. met een middenberm), alsook de aansluiting van de Offingaweg.

De nu gekozen locatie voor de rotonde ontsluit de wijk Oer de Feart op een directe en veilige wijze. Verkeer van en naar die wijk rijdt nu over de ventweg door het dorp of naar de aansluiting van de Zuidermiedweg op de N357. Invoegen op laatstgenoemde plek is gevaarlijk en ook de aansluiting van de ventweg op de Mounebuorren is onoverzichtelijk en niet veilig. Bovendien mengt zich daardoor op die ventweg het autoverkeer met de fietsers en het landbouwverkeer, hetgeen ook zeker niet wenselijk is. Door opheffing van de aansluiting van de Zuidermiedweg op de N357 en van de oversteekmogelijkheid ter hoogte van Ljouwerterdyk 18, directe ontsluiting van Oer de Feart en realisatie van gescheiden paden voor fietsers en landbouwverkeer wordt het deel van de N357 ten zuiden van de geplande rotonde veel veiliger, en de verkeersdoorstroming beter. Het wegnemen van auto- en landbouwverkeer van de aansluiting op de Mounebuorren maakt die kruising veiliger en weert het landbouwverkeer uit de kom van Hallum. Door het vervallen van de oversteek naar Ljouwerterdyk 18 moet een aparte en veilige ontsluiting van dat pand naar de rotonde worden aangelegd.

Opheffing van de aansluiting van de Zuidermiedweg maakt die weg verkeersluw, voorkomt sluipverkeer door het buitengebied en leidt het verkeer over de wegen die daarvoor – zoals beschreven in het GVVP - bedoeld zijn: de N357 en de (nog nader aan te passen aan de principes van 'Duurzaam Veilig') Nieuweweg. De verkeersveiligheid in Wânswert is en blijft een knelpunt, maar daaraan wordt (tijdelijk én definitief) gewerkt.

Verkeershinder voor bewoners zal waarschijnlijk niet sterk toenemen door aanleg van de rotonde. Verkeer dat voorheen over de Zuidermiedweg reed, zal nu wel verder langs Hallum rijden, maar alle verkeer zal langzamer rijden op en bij de rotonde, zeker in combinatie met de 60 km zone bij de kruising Doniaweg. Indien hinder van koplampen zich zou voordoen, kunnen schermen geplaatst worden. Ook ligt het in de bedoeling t.z.t. een blauw-groene zone aan te leggen tussen rotonde en de bebouwing ten westen van de N357, waar in overeenstemming met bewoners passende opgaande beplanting kan worden aangelegd. De wegen zelf zullen aan het uitzicht relatief weinig veranderen. Onverhoopte waardevermindering van onroerend goed kan grond zijn voor een verzoek om vergoeding van planschade, hetgeen daarvoor het geëigende instrument is.

Wat betreft enkele andere opmerkingen in deze inspraakreactie:

- Voor het geconstateerde archeologisch onderzoek was opdracht gegeven door de provincie, niet door de gemeente.
- Plannen worden op de daartoe geëigende momenten en op de gebruikelijke wijze met belanghebbenden gecommuniceerd.
- Een fietspad door het voorgebied van Oer de Feart zal geen problemen veroorzaken. Scheiding van fietsers en wandelaars is – zo nodig – realiseerbaar.
- Landbouwverkeer kan op deze wijze veilig van en naar de hoofdrijbaan worden geleid, zodat ze niet over de Griene Dyk hoeven te rijden.
- Wegens te lage intensiteit is Stiens-Hallum geen fietssnelweg. Leeuwarden-Stiens wel.
- Van vrachtwagenchauffeurs mag verwacht worden dat zij zo verkeersveilig mogelijk rijden, ook bij het oversteken van het fietspad langs de Doniaweg. Overigens kunnen de banketfabrieken een ontsluiting rechtstreeks op de nieuwe industrieweg maken.
- De aansluiting Mounebuorren en de afwikkeling van het fietsverkeer Luniastate blijven zoals ze nu zijn.
- Bij akoestische onderzoeken worden meetpunten gekozen waarvoor meting het meest relevant is.

Door Dorpsbelang Hallum (bijlage 2) werd een inspraakreactie ingediend die primair constateert dat aanleg van deze rotonde geen verbetering oplevert voor de kruising N357-Doniaweg, en de N357 zelfs zwaarder belast. Ook wordt getwijfeld aan het nut van een directe ontsluiting van Oer de Feart.

Zoals hierboven beschreven in onze eerste reactie:

- Het juist de bedoeling om doorgaand verkeer te houden op een weg die daarvoor bedoeld is: de N357. De kruising Doniaweg wordt in een volgende fase aangepast.
- De huidige ontsluiting van Oer de Feart brengt onwenselijke verkeersbewegingen met zich mee.

Door een vijftal bedrijven aan de Doniaweg (bijlage 3) is een inspraakreactie ingediend die nagenoeg geheel betrekking heeft op een nieuw aan te leggen ontsluiting van het bedrijventerrein, het feit dat deze weg niet in dit plan wordt meegenomen en een verzoek om onderbouwing van de betaalbaarheid.

Zoals hierboven beschreven in onze eerste reactie is de locatie van die weg redelijk zeker, maar is het traject onvoldoende uitgewerkt om de weg nu al in te bestemmen. Dit plan betreft primair de herstructurering van de N357 en een integrale aanpak van een aantal knelpunten bij en op die weg, alsook in de gehele verkeersstructuur van de gemeente. Deze zaken moeten nu geregeld worden, de nieuwe weg kan daar t.z.t. op aansluiten, maar vormt geen onlosmakelijk onderdeel daarvan. De gemeentelijke bijdrage aan het project is inmiddels geregeld, er mag van worden uitgegaan dat de provincie haar financiën eveneens voldoende op orde heeft om dit plan te kunnen realiseren.

Van de Gasunie (bijlage 4) werd een overlegreactie ontvangen aangaande de regels met betrekking op werkzaamheden nabij de gasleiding. Ook wordt gewezen op de noodzaak nader in te gaan op het aspect EV.

De regels zullen worden aangepast conform de wens van de Gasunie. Ook zal nadere aandacht worden gegeven aan het ontwerp Bevb.

De KPN en de provincie Fryslân hebben korte reacties ingediend waarop nu niet verder hoeft te worden ingegaan. KPN wordt, zoals alle beheerders van kabels en leidingen, in de feitelijke uitvoering betrokken.

Het waterschap Fryslân verzoekt ons het eerder gegeven wateradvies te verwerken in de waterparagraaf. Dat is gedaan.

BIJLAGE 6

Reactienota zienswijzen

Op het ontwerp-plan 'Hallum – Ronde Ljouwerterdyk', dat van 9 februari 2012 tot 22 maart 2012 ter inzage heeft gelegen, zijn drie zienswijzen ontvangen. Het betrof brieven van Doarpsbelang Hallum e.o. dd. 9 maart 2012, van M.D. van der Leij Accountancy namens de familie Wagenaar te Hallum, dd. 19 maart 2012 en van vijf bedrijven aan de Doniaweg: Hellema Hallum B.V., Oreel B.V., Helwa Wafelbakkerij B.V., Internationaal Transportbedrijf De Vries & Zn B.V. en Van der Meulen B.V. dd. 21 maart 2012

De zienswijze van Doarpsbelang was nagenoeg identiek aan de eerder ingediende inspraakreactie, welke in de reactienota op de inspraak reeds beantwoord is. Aangezien geen nadere bezwaren werden aangedragen in de zienswijze, noch sprake was van enig weerwoord op de reactienota, kan deze zienswijze als reeds beantwoord worden beschouwd.

De zienswijze van M.D. van der Leij Accountancy droeg de volgende punten aan:

- Uit de woorden 'alternatieve ontsluiting' wordt opgemaakt dat er meerdere andere varianten zijn, waarvan nimmer kennis is gegeven.
 - In bestemmingsplan en reactienota wordt met 'alternatieve ontsluiting' bedoeld: een andere ontsluiting van het bedrijventerrein dan de huidige, de Doniaweg. Daarmee wordt een nieuwe ontsluitingsweg bedoeld (of aanpassing van de Doniaweg zelf), niet de rotonde als zodanig. Voor die andere ontsluiting bestonden en bestaan overigens wel een aantal opties, maar die zijn en worden wel degelijk aan omwonenden voorgelegd en met hen besproken. Dit punt heeft dus geen direct verband met voorliggend bestemmingsplan.
- De noodzaak van de herstructurering is door ons niet toegelicht.
 - In de toelichting van het plan wordt alleen op de reconstructie ingegaan voor zover het de rotonde betreft. De verdere herinrichting van de N357 is geen onderwerp in dit plan en is in ieder geval een gebaseerd op overwegingen van de wegbeheerder, de provincie Fryslân, die dit plan heeft aangevraagd. Het is niet aan de gemeente om de noodzaak van een aanvraag aan de orde te stellen. Wel heeft natuurlijk overleg plaatsgevonden over de wederzijdse belangen, maar die zijn voor de uiteindelijke aanvraag en de behandeling daarvan grotendeels niet relevant. Voor zover ze dat wel zijn, staan ze in de toelichting behandeld.
- De andere knelpunten die dit plan oplost worden niet besproken
 - Dit is niet correct. In de toelichting van het plan wordt hier op in gegaan. Ook zijn deze nog eens rechtstreeks door de provincie aan mevrouw Wagenaar voorgelegd in een brief van 2 februari 2012.
- Het plan wordt 'integraal' genoemd, terwijl een bepaalde weg buiten beschouwing wordt gelaten.
 - Een integrale oplossing is niet altijd een absolute totaaloplossing. Voor bestaande knelpunten wordt één optimale oplossing gezocht en dat door omstandigheden voor een enkel knelpunt nu nog niet meer dan de mogelijkheid tot oplossing wordt geboden, maakt het woord hier niet misplaatst.
- Er wordt niet gesproken over het handhavingbeleid van de 60-km zone,
 - Dit reeds lang bestaande regime heeft met de nieuwe rotonde niets te maken en is bovendien geen gemeentelijke bevoegdheid.
- Alternatieve oplossingen worden niet gepresenteerd.
 - Overwegingen aangaande de herstructurering van de N357 waren interne en voorbereidende verkenningen, waarvan bespreking weinig zin heeft. Andere oplossingen vallen voor aanvrager simpelweg af. Wederom geldt bovendien dat deze vraag op verzoek van mevrouw Wagenaar in bovengenoemde brief van 2 februari 2012 reeds rechtstreeks aan haar is beantwoord.

- Nut en noodzaak van de rotonde op deze plek zijn niet aangetoond, temeer daar geschreven staat dat de veiligheid ter plaatse niet wordt vergroot.
 - Zowel in de toelichting bij het plan als in bovengenoemde brief van 2 februari 2012 worden nut en noodzaak behandeld. Er staat nergens dat de veiligheid ter plaatse niet vergroot wordt. wel wordt aangegeven dat de rotonde de kruising met de Doniaweg (vanzelfsprekend) niet veiliger maakt. Daarvoor bestaat een separaat plan.
- Meer of minder veilige kruisingen bestaan niet, gevaar schuilt in het rijgedrag van gebruikers.
 - Deze mening delen wij niet. De inrichting van wegen kan zowel direct (bv. vergevingsgezinde bermen) als indirect (bv. door beïnvloeding van het rijgedrag) de veiligheid verbeteren. Indiener wijst daar zelf overigens verderop ook naar, als het gaat om zichtafscherming als veiligheidsmaatregel.
- Causaal verband tussen onoverzichtelijkheid van de aansluiting Mounebuorren en ventweg en menging van verkeerssoorten wordt niet begrepen.
 - Causaal verband werd ook niet bedoeld. De aangehaalde zinnen zijn inderdaad voor onjuiste lezing vatbaar. Het 'daardoor' was bedoeld te verwijzen naar de aansluiting, niet naar de menging.
- Onze motivatie voor realisatie van de rotonde is niet eenduidig: eerst wordt ontsluiting van het industriegebied aangevoerd, verderop de ontsluiting van de wijk Oer de Feart.
 - Zoals uitgelegd bestaan er een aantal redenen waarom de rotonde op deze plek wenselijk is. Beide spelen een rol, naast de andere die genoemd in de toelichting.
- Eerst wordt in de reactienota gesteld dat de rotonde de kruising Doniaweg-N357 niet veiliger maakt, verderop staat dat dit wél gebeurt door wegnemen van auto- en landbouwverkeer.
 - Bedoelde vergroting van de verkeersveiligheid betreft de aansluiting van de ventweg op de Mounebuorren.
- Er wordt niet cijfermatig onderbouwd hoezeer verkeershinder kan toenemen en de stelling dat geen sterke toename verwacht wordt is dus gebaseerd op toekomstige onzekere gebeurtenissen.
 - Geen sterke toename wordt verwacht omdat het overgrote deel van de huidige verkeersstroom langs dit punt niet wijzigt. Hetzelfde verkeer blijft tussen Leeuwarden en Holwerd rijden. Alleen een deel van het sluipverkeer dat nu nog vanuit zuidelijke richting de Zuidermiedweg inslaat (en v.v.) zal na realisatie van de herstructurering op de N357 blijven Ook zal een deel van het verkeer vanuit en naar Oer de Feart dat voorheen dit punt niet passeerde dat straks wel gaan doen. Het gaat daarbij om geringe wijzigingen ten opzichte van de totale verkeersstroom. De N357 kent een etmaalintensiteit van 8300 voertuigen, de Zuidermiedweg een van 500. In Oer de Feart staan bij benadering 100 woningen. Een toename van hooguit 5% aan voertuigaantallen achten wij 'niet sterk'. Daarnaast is ook al eerder opgemerkt dat geluidshinder eerder zal afnemen omdat verkeer op de rotonde langzamer rijdt. Anderzijds wordt overigens de stelling van indiener dat een sterke toename van (verkeers)hinder wordt verwacht op geen enkele wijze onderbouwd.
- De stelling dat van vrachtwagenchauffeurs verwacht mag worden dat zij zo verkeersveilig mogelijk rijden wordt niet passend geacht in een reactienota.
 - De veronderstelling dat chauffeurs niet zo verkeersveilig mogelijk rijden willen wij in geen geval onderschrijven, en deze is overigens in strijd met artikel 5 (en verder) van de Wegenverkeerswet.
- Er is geen aandacht besteed aan milieuaspecten (geluid, licht, stof etc.).
 - In de toelichting wordt uiteengezet dat voor geen van deze aspecten een norm overschreden zou worden.

- In de reactienota is geen aandacht besteed aan de inspraakreactie van cliënten.
 - Naar ons inzicht zijn de aangedragen punten in de nota behandeld. Wel zijn zaken die uitsluitend betrekking hadden op de planvorming van de ontsluiting van het industrieterrein buiten beschouwing gelaten.

Overigens lijkt deze zienswijze zich te beperken tot de reactienota. Deze richtte zich op de ingekomen inspraak- en overlegreacties Zaken die in overleg en inspraak niet aan de orde werden gesteld en/of die in bestemmingsplan of de onderliggende onderzoeken reeds uitgewerkt zijn, worden in de reactienota vanzelfsprekend niet nogmaals behandeld.

De vijf bedrijven aan de Doniaweg stellen dat onderhavig plan los staat van de toekomstige aanleg van een alternatieve ontsluiting van het bedrijventerrein, en dat geen koppeling gemaakt moet worden tussen de twee plannen. Ook menen zij dat een reconstructie van het kruispunt N357/Doniaweg nodig is en dat zij een rotonde liever op die plek gerealiseerd zouden zien. Zij vinden de aanleg van de rotonde op de huidige locatie dan ook voorbarig en zien daarin ook een verband tussen rotonde en nieuwe ontsluiting. Een dergelijk verband vinden zij ook in enkele zinsneden in de plantoelichting. Zij verzoeken ons die zinsneden aan te passen.

Met deze zienswijze kan grotendeels ingestemd worden. Wel moet gezegd worden dat een rotonde op de kruising N357/Doniaweg noch door de gemeente noch door de provincie als een reële optie wordt gezien – niet in het minst omdat een rotonde daar slechts één probleem aanpakt, hetwelk daarenboven een zo rigoreuze ingreep niet vereist. Bij verdere reconstructie van de N357 zal ook die kruising worden aangepast, in ieder geval door aanleg van een middengeleider als 'vluchtheuvel'.

Ook blijft de rotonde naar ons inzien wel de *mogelijkheid* bieden tot veilige aansluiting van een ontsluitingsweg.

Wat de aanpassingen in de plantoelichting betreft kan de zienswijze als volgt (in de volgorde van aanbieding) beantwoord worden.

- De bedoelde zinnen worden verwijderd.
- Het gaat hier om een waarschijnlijkheid die in de planvorming bestond en - zonder dat sprake is van zekerheid – blijft bestaan. Zoals hierboven al is aangehaald geeft de rotonde de mogelijkheid tot aansluiting. Met die mogelijkheid is rekening gehouden.
- Hetzelfde geldt voor de frase “de nieuwe ontsluiting ... kan via de rotonde gerealiseerd worden”.
- Uit deze zin wordt “onlosmakelijk verbonden met” vervangen door “een mogelijkheid biedt voor”.

Naar ons inzien is daarmee een directe koppeling tussen de twee plannen weggenomen. Dit laat onverlet dat de rotonde de mogelijkheid biedt tot aansluiting en dat dit ons en de provincie op dit moment een goede oplossing toeschijnt.

GEMEENTE FERWERDERADIEL 101602 / 19-04-12
BESTEMMINGSPLAN HALLUM - ROTONDE LJOUWERTERDYK

REGELS

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
HOOFDSTUK 1 INLEIDENDE REGELS	1
Artikel 1 Begrippen	1
Artikel 2 Wijze van meten	3
HOOFDSTUK 2 BESTEMMINGSREGELS	4
Artikel 3 Groen	4
Artikel 4 Verkeer	5
Artikel 5 Water	6
Artikel 6 Leiding - Gas	7
HOOFDSTUK 3 ALGEMENE REGELS	9
Artikel 7 Anti-dubbeltelregel	9
Artikel 8 Algemene gebruiksregels	10
Artikel 9 Algemene afwijkingsregels	11
HOOFDSTUK 4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS	12
Artikel 10 Overgangsrecht	12
Artikel 11 Slotregel	13

HOOFDSTUK 1 INLEIDENDE REGELS

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan Hallum - Ronde Ljouwerterdyk van de gemeente Ferwerderadiel;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1722.101602-VA01 met de bijbehorende regels;

1.3 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

1.4 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

1.5 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.6 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;

1.7 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.8 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.9 bouwperceelgrens:

een grens van een bouwperceel;

1.10 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.11 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.12 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.13 gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden:

de mogelijkheden om gronden en daarop toegelaten bouwwerken overeenkomstig de daaraan toegekende bestemming te gebruiken;

1.14 kampeermiddel:

een tent, een tentwagen, een kampeerauto, een caravan of een stacaravan, dan wel enig ander daarmee vergelijkbaar voertuig of onderkomen, dat geheel of ten dele is bestemd of opgericht dan wel wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

1.15 peil:

- a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst:
 - 1. de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
- b. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst:
 - 1. de hoogte van het terrein ter plaatse van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
- c. indien in het water wordt gebouwd:
 - 1. het NAP -0,52 m;

1.16 prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.17 prostitutiebedrijf:

een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, prostitutie wordt verricht.

Onder een prostitutiebedrijf wordt in ieder geval verstaan: een erotische-massagesalon, een sekstheater, een bordeel of een parenclub, of een daarmee gelijk te stellen bedrijf, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.18 sociale veiligheid:

een ruimtelijke situatie die overzichtelijk, herkenbaar en sociaal controleerbaar is;

1.19 verkeersveiligheid:

de veiligheid voor het verkeer die wordt bepaald door de mate van overzichtelijkheid en vrij uitzicht (met name bij kruisingen van wegen en uitritten) en de (mogelijke) effecten van bebouwing en overige inrichtingselementen op de gedragingen van verkeersdeelnemers;

1.20 woonschip

een zich in het water bevindend, hoofdzakelijk niet voor varen maar voor wonen bedoeld object.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.2 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

HOOFDSTUK 2 BESTEMMINGSREGELS

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. plantsoenen, groenstroken en beplanting;
- b. speelvoorzieningen;
- c. paden en fietspaden;
- d. water;
- e. sloten en bermen;
met daaraan ondergeschikt:
- f. (ontsluitings)wegen en straten;
- g. nutsvoorzieningen;
- h. hondenuitlaatvoorzieningen;
met de daarbijbehorende:
- i. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

3.3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

- a. de verkeersveiligheid;
- b. de sociale veiligheid; en
- c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 4 Verkeer

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. wegen en straten;
- b. ontsluitingswegen;
- c. voet- en rijwielpaden;
- d. water;
- e. sloten en bermen;
- f. groenvoorzieningen;
- g. openbare voorzieningen en nutsvoorzieningen;
met de daarbijbehorende:
- h. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, anders dan ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

4.3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

- a. de verkeersveiligheid;
- b. de sociale veiligheid; en
- c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 5 Water

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. waterlopen en waterpartijen;
 - b. oevers;
 - c. bermen en beplanting;
 - d. groenvoorzieningen;
- met daaraan ondergeschikt:
- e. openbare voorzieningen en nutsvoorzieningen;
- met de daarbijbehorende:
- f. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder duikers en/of dammen.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Gebouwen

Op of in deze grond mogen geen gebouwen worden gebouwd.

5.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

5.3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

- a. de verkeersveiligheid;
- b. de sociale veiligheid; en
- c. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

5.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden ten behoeve van het met een woonschip innemen van een ligplaats.

Artikel 6 Leiding - Gas

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Gas' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

- a. een strook ten behoeve van een hoofdgastransportleiding; met de daarbijbehorende:
- b. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Bouwverbod

In afwijking van het bepaalde bij de andere aangewezen bestemmingen, mogen op of in deze gronden geen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, anders dan ten behoeve van de bestemming 'Leiding - Gas'.

6.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de volgende regel:

- de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 2,00 m bedragen.

6.3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van het veilig en doelmatig functioneren van de leiding.

6.4 Afwijken van de bouwregels

Mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het veilig en doelmatig functioneren van de leiding, kan met omgevingsvergunning worden afgeweken van:

- a. het bepaalde in lid 6.2.1 en lid 6.2.2 in die zin dat de in de daar voorkomende bestemming(en) genoemde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, mits:
 1. vooraf advies wordt ingewonnen bij de leidingbeheerder.

6.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.5.1 Vergunningsplicht

Voor de volgende de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

- a. het ontginnen, bodem verlagen of afgraven, ophogen of egaliseren van gronden;
- b. het uitvoeren van graafwerkzaamheden;
- c. het in de grond brengen van voorwerpen;

- d. het aanbrengen van beplantingen en het planten van bomen;
- e. het aanbrengen van gesloten oppervlakteverhardingen.

6.5.2 *Uitzonderingen*

Het bepaalde in lid 6.5.1 is niet van toepassing op werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden, die:

- a. het normale onderhoud betreffen;
- b. betrekking hebben op de aanleg van de rotonde waar dit bestemmingsplan betrekking op heeft, mits vooraf advies wordt ingewonnen bij de leidingbeheerder;
- c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van kracht worden van het plan.

6.5.3 *Toetsingscriteria*

De aanlegvergunning kan uitsluitend worden verleend indien:

- a. door die werken of werkzaamheden dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen geen onevenredige aantasting van de belangen van de in lid 6.1 genoemde leiding ontstaat of kan ontstaan;
- b. vooraf advies wordt ingewonnen bij de leidingbeheerder.

HOOFDSTUK 3 ALGEMENE REGELS**Artikel 7 Anti-dubbelregel**

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met de gegeven bestemmingen, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van de gronden voor de stalling en opslag van (aan het oorspronkelijk gebruik onttrokken) voer-, vaar- en/of vliegtuigen;
- b. het gebruik van de gronden voor de opslag van schroot, afbraak- en bouwmaterialen, grond, bodemspecie en puin en voor het storten van vuil, anders dan ten dienste van de bestemming;
- c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een prostitutiebedrijf;
- d. het gebruik van de gronden als standplaats voor kampeermiddelen.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

Mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, kan met omgevingsvergunning worden afgeweken van:

- a. de bij recht in de bestemmingsregels gegeven maten, afmetingen en percentages, tot ten hoogste 10% van die maten, afmetingen en percentages;
- b. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot ten hoogste 10,00 m;
- c. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van antennemasten wordt vergroot tot ten hoogste 15,00 m.

HOOFDSTUK 4 OVERGANGS- EN SLOTREGELS

Artikel 10 Overgangsrecht

10.1 Overgangsrecht bouwwerken

- a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
 - 1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
 - 2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.
- b. Burgemeester en wethouders kunnen eenmalig in afwijking van het bepaalde in sublid a. een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het sublid a. met maximaal 10%.
- c. Sublid a. is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

10.2 Overgangsrecht gebruik

- a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
- b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in sublid a., te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
- c. Indien het gebruik, bedoeld in sublid a., na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
- d. Sublid a. is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 11 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

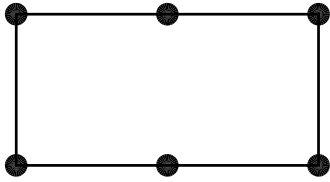
**Regels van het
Bestemmingsplan Hallum - Ronde Ljouwerterdyk
van de gemeente Ferwerderadiel**

Behorend bij het besluit van: 19 april 2012.

===

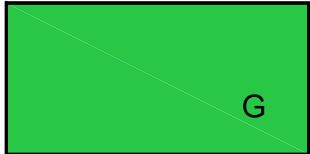

PLANGEBIED

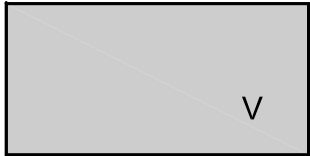
Plangebied

BESTEMMINGEN

Groen

3

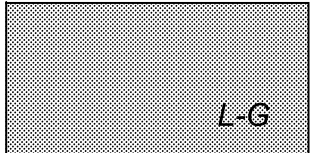
Verkeer

4

Water

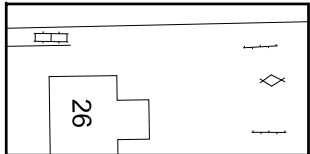
5

Leiding - Gas

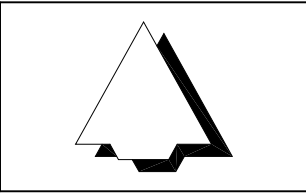
6

VERKLARING

ondergrond ontleend aan de GBKN

status	datum	tervisielegging	get.
vastgesteld	19-04-12		EV
ontwerp	19-12-11		EV
voorontwerp	27-09-10		EV
concept	02-06-10		EV

GEMEENTE FERWERDERADIEL

BESTEMMINGSPLAN HALLUM - ROTONDE LJOUWERTERDYK

code: 10-16-02	IDN: NL.IMRO.1722.101602-VA01	formaat: 380 x 420 mm	schaal: 1:1000	kaart: -
----------------	-------------------------------	-----------------------	----------------	----------

Bezoekadres: Stania State, Rengersweg 98,
9062 EJ Oenkerk
Postadres: Postbus 81, 9062 ZJ Oenkerk

tel.: (058) - 256 25 25 fax: (058) - 256 40 40
e-mail: info@burovijn.nl internet: www.burovijn.nl

